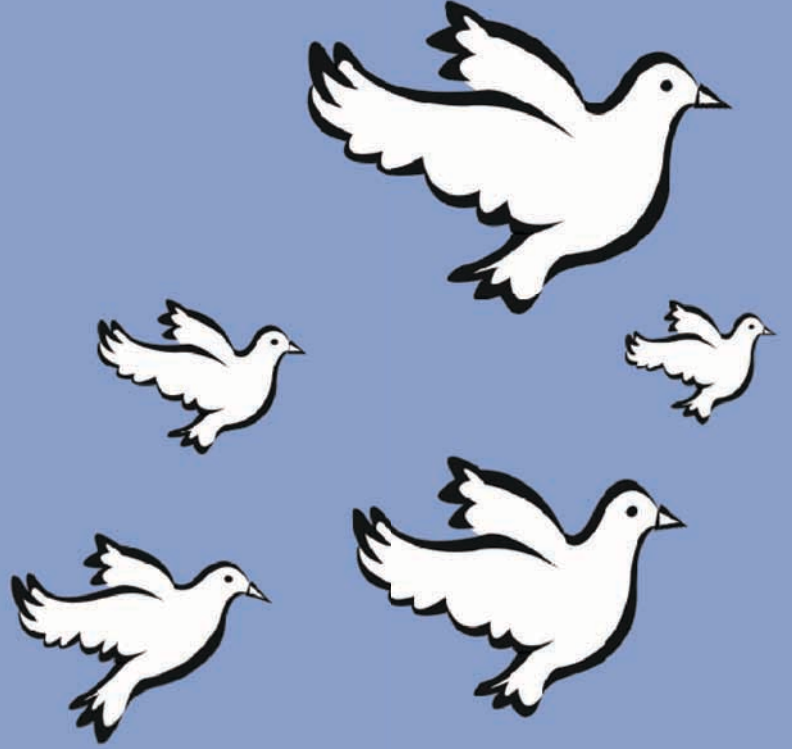

**Özgürlük,
farkında olanlar
içindir!**

for those
who are aware
of freedom!

ABİR KUTLUOĞLU

52!
PAGES

inside this issue: **80 CARTOONISTS & AUTHORS FROM
33 DIFFERENT COUNTRIES**

merhaba..

..zaman hızla geçiyor.
dergimiz aylık da olsa, her sayısının yayımının
ardından yeni sayımız için hazırlıklara başlıyoruz.

Eylül denince “Barış” akla geliyor. Oysa barış her
daim zihinlerden ve yüreklerden çıkmamalı.
Yaşadığımız gezegende tarih boyunca hep barış
kaygısıyla yaşıyor insanlar. Öte yandan barış için
gösterilen çabaların samimiysiz olması da ayrı bir
ironi. Yıllardan beri; “barış” temalı karikatürler
çizip duran, bu uğurda çırpınır görünüp, öncülük
eden biz karikatürcülerin, kendi aralarındaki
anlaşmazlıkları halletmemiş olması, ego çatışmalarını
sürdürmesi ise ayrı bir kara mizah örneğidir. İğneyi
kendimize, çuvaldızı başkasına...

11 yıl önce aramızdan ayrılan, karikatürümüzün ve
aslında hayatın en onurlu kişiliklerinden biri olan Zeki Beyner’i anıyoruz. O’nunla ilgili olarak
geniş bir dosya hazırladık. Tonguç Yaşar, Ergin Gülen, Raşit Yakalı, Turgut Çeviker, Öznur
Kalender, Sinan Gürdağcık, Necati Güngör, Erdoğan Karayel, Kürşat Coşgun, Eray Özbek,
Osman Yavuz İnal, Hatay Dumlupınar, Halis Dokgöz ve Serdar Kıcıklar, Beyner’le olan
anılarını, duygu ve düşüncelerini FENAMİZAH okurları için paylaştılar. Kendilerine üstatla
ilgili dosyamıza olan katkılarından dolayı karikatür sanatı adına çok teşekkür ediyoruz...
“Keşkül-ü Fukara”mız için bizim elimizden gelen şimdilik bu kadar. O, karikatürümüzün
belleğinde daima yaşayacak. Saygıyla anıyoruz...

Fenamizah yol arkadaşlarıyla birlikte karikatüre ve mizaha, olabildiğince donanımlı-düzyeli
yaklaşımını ve katkılarını, içinde bulunduğu en zor koşullara karşın, sabırla ve azimle
sürdürecektir... Bizi bir arada tutan çizgilerimizin kopmaması dileğiyle...

Saygılarımızla...

aziz yavuzdoğan

international humor magazine

aylık e-dergi
fenamizah
mountly
e-humor magazine

No: 19 • eylül-september 2013

imtiyaz sahibi / yayın ve görsel yönetmeni:
aziz yavuzdoğan

yayın kurulu: Erdoğan Başol,
Osman Yavuz İnal, Ekrem Borazan,
hukuk danışmanı: Av. Cem Koç

bu sayıda / inside this issue

- A)** ADRIANA MOSQUERA (Colombia), AHMET ÜMİT AKKOCA (Turkey), ALEXANDER DUBOVSKY (Ukraine), ALEXEI TALMONOV (England), ALİ DİVANDARI (Iran), ANATOLY STANKULOV (Bulgaria), ARSEN GEVORGYAN (Armenia), ARTURO ROSAS (Mexico), AZİZ YAVUZDOĞAN (Turkey).
B) BAHADIR UÇAN (Turkey), BÜLENT OKUTAN (Turkey), BORISLAV STANKOVIC (Serbia), B.V. P. RAO (India).
C) CAN&ALİ (USA), CARLOS AMORIM (Brasil), CEM KOÇ (Turkey), CRISTIAN TOPAN (Romania), CZESLAW PRZEZAK (Poland).
D) DAMIR NOVAK (Croatia), DARKO DRLEVIC (Montenegro), DIANNA MAGALLO (Mexico), DIDIE SW (Indonesia).
E) EDUARDO CALDARI (Brasil), EKREM BORAZAN (Turkey), EL TOTO (Argentina), EMRAH ARIKAN (Turkey).
F) ERDOĞAN BAŞOL (Turkey), EVZEN DAVID (Czech Republic).
F) FAWZY MORSY (Egypt), FRANCISCO PUNAL SUAREZ (Spain).
G) GALINA PAVLOVA (Bulgaria), GÜLAY GARİP KOÇERDİN (Turkey), GÜLGÜN ÇAKO (Turkey), GÜLŞAH ETEKER (Turkey).
H) HAKAN ÇELİK (Turkey), HASAN ÇAĞAN (Turkey), HASAN EFE (Turkey), HENRYK CEBULA (Czech Republic), HULE HANUSIC (Austria).
I-I) IGOR SMIRNOV (Russia), ISTVAN KELEMEN (Hungary), MAILO TSVETKOV (Bulgaria), İSMAIL KERA (Czech Republic).
J) JIRI SRNA (Czech Republic), JORDAN POP-ILIEV (Macedonia), JULI SANCHIS AGUADO (Spain), JULICE JELASKA (Croatia).
K) KEZİBAN ÖZKOL (Turkey).
M) MAKHMUD ESHONQULOV (Uzbekistan), MARINA GORELOVA (Belarus), MARK LYNCH (Australia), MEHMET SAİM BİLGE (Turkey), MELEK DURMUŞ (Turkey), MICHAŁ GRACZYK (Poland), MILAN ALASEVIC (Slovenia), MUAMMER KOTBAŞ (Turkey).
N) NIVALDO PEREIRA DE SOUZA (Brasil).
O) OLEKSY KUSTOVSKY (Ukraine), O. YAVUZ İNAL (Turkey).
P) PETER ZAVACKY (Slovakia).
R) RAMAZAN ÖZÇELİK (Turkey), RAŞİT YAKALI (Turkey), RAUL FERNANDO ZULETA (Colombia), RAQUEL ORZUJ (Uruguay), RESAD SULTANOVIC (Bosnia&Herzegovina).
S-Ş) SABAHUDIN HADZIALIC (Bosnia&Herzegovina), SEÇKİN TEMUR (Turkey), SEZER ODABAŞIOĞLU (Turkey), S. KOSCIESZA (Poland), SZCZEPAN SADURSKI (Poland).
T) TOSO BORKOVIC (Serbia), TVG MENNON (India).
V) VAHİD KERMANİ (Iran), VALERY ALEXANDROV (Bulgaria), VEDAT KEMER (Turkey), VICTOR CRUDU (Moldova), VLADIMIRAS BERESNIOVAS (Lithuania).
W) WESAM KHALIL (Egypt).
Y) YURDAGÜN GÖKER (Turkey).
Z) ZORAN GROZDANOVSKI (Macedonia).

Türk mizah tarihinin önemli dergilerinin ilk sayılarının
tıpkı basım pdf dosyaları web sitemizde...

www.fenamizah.com

iletişim/contact:
fenamizah@gmail.com
www.fenamizah.com

Ağlarsa anam ağlar...

- Hükümet Suriye-Mısır derdinde, Başbakan ağlıyor.. Ekonomi çatırlıyor, halk kendi derdinde...

düşünün! neye güldüğünüz hakkında bir fikriniz olsun...

AZİZ YAVUZDOĞAN - Turkey

Zenginlik jet hızıyla...

- Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı, "adalet"te hedefi tuturmaya kararlı. "Çok uzun tutukluluk" ve "Uzundan da uzun hükümlülük ve mükerrer müebbet hapislik" cezalarıyla adındaki "Adalet"e layık olmaya çalışıyor. Adındaki "Kalkınma" hedefini ise çoktan tutturdu. TOKİ ve mega inşaat ihaleler ile kırmızıya saldıran boğalar gibi her yeşil alana saldırıyor. Sonuç... "Dolar milyarder sayısı" bakımından Japonya'ya ve Ortadoğu ülkelerine fark attık. Patronlarımız da TOKİ gibi, "İstikbal göklerde" arıyorlar. 50-60 katlı iş merkezleri dikerken, bir yandan da "İstikbal göklerde" diyerek jet hızıyla özel jet uçağı sahibi oluyorlar. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nün rakamlarına göre, son 4 yılda özel jet uçağı kullananların sayısında neredeyse yüzde 100 artış olmuş. 2008'de 55 işadaminin özel jeti var iken... 2012'de 98'e ulaşmış. Yıl sonuna kadar 100'ü çoktan geride bırakacak. Dünyanın en büyükleri arasında sayılan THY'nin elinde ise sadece 370 jet uçağı var. Dünya "dolar milyarderleri ligi"ndeki patronlarımız acaba, Japon ve Ortadoğulu şeyhleri, emirleri çoktan solladıkları için mi bu kez Türk Hava Yolları ile rekabete yöneldiler.

~ Ahmet Tan (Cumhuriyet, 13.8.2013)

Van minit...

- Bütün komşulara savaş açtı. Yendiği tek ordu var; bizimki... Birinci derecede yakın komşularla dalasamak bitti... İkinci sıradakilere geçti: Mısır... ABD hariç... Direkt beysbol sopası çekiyor adam... Bu vinnn tabii... Beyaz Saray sözcüsü, dünya televizyonlarının karşısına geçip Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı'na "saldırgan" dedi mesela... İki gündür bekledik, tıs yok... Desene: "Van minit..."

~ Bekir Coşkun.

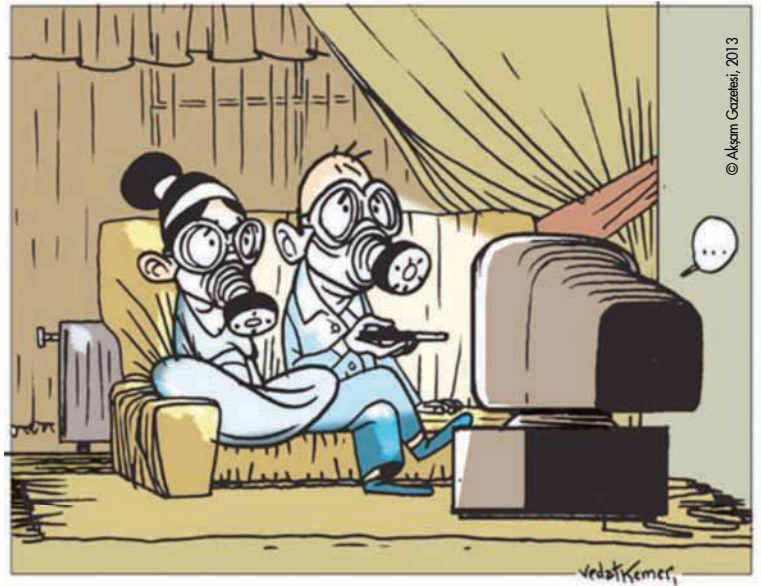

BORISLAV STANKOVIC - Serbia

EVZEN DAVID - Czech Republic

KEMERALTİ

• Vedat Kemer

AKTÜALİTE

düşünün! neye güldüğünüz hakkında bir fikriniz olsun...

Vicdanen ret...

- Ergenekon davasında açıklanan ağır cezaların ardından yükselen toplumsal tepkiye karşılık, hakimler vicdanlarının rahat olduğunu açıkladılar... E, tabi olmayan bir şeyin rahatsızlığını duymak, tabiata aykırı... ~ a.y.

FELIX RONDA - Spain

AZİZ YAVUZDOĞAN - Turkey

AZİZ YAVUZDOĞAN - Turkey

ARTURO ROSAS - Mexico

UYDUDAN NAKLEN

• hakan çelik

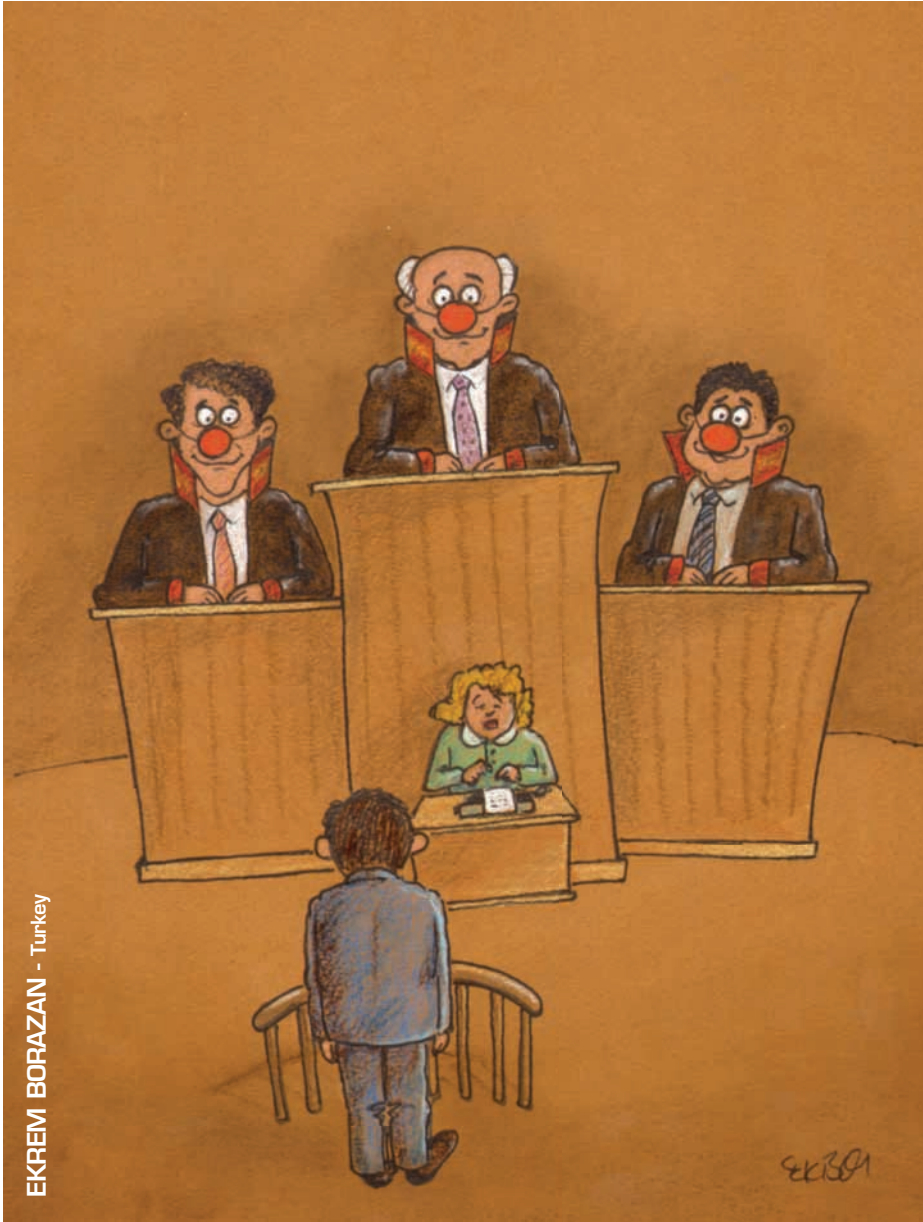

© Cumhuriyet Gazetesi, 2013

Erdoğan'ın mitingine gitmeyene iş yok...

- Ankaraspor'un atletizm antrenörleri, Gökçek'in 'Takımı Erdoğan'ı havalimanında karşılamaya ve milli iradeye saygı mitingine götür' talimatına uymayınca işten atıldı. Bunun üzerine atletler protesto için yarışmadan çekildi.

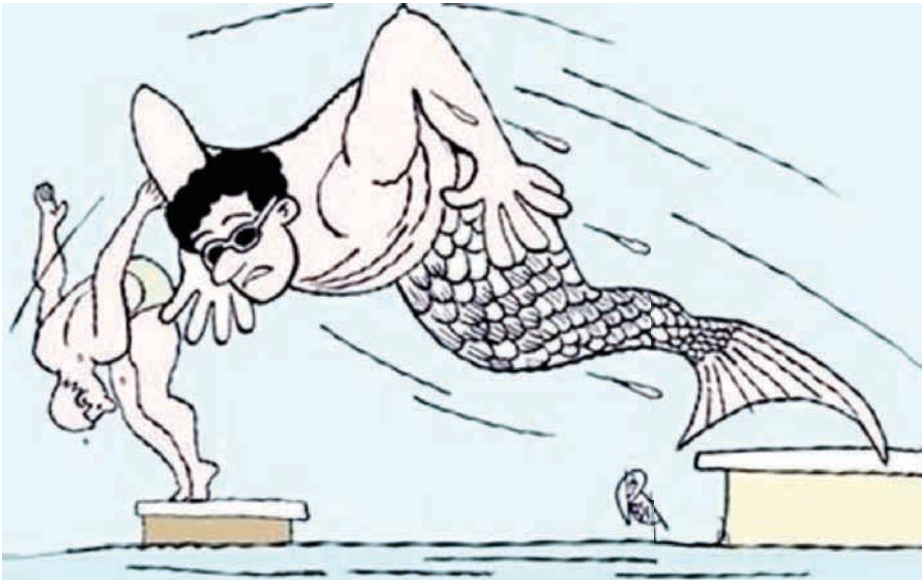
Özel yetkili gösteriler...

EKREM BORAZAN - Turkey

SPOR ÇİZGİSİ

Raşit Yakalı

haşlamalar taşlamalar

Osman Yavuz İnal

*Atmalı taşı,
gerekirse de yarmalı başı.*

ADALET

Bir zamanlar...
Ömer HAYYAM;
“Adalet, evrenin ruhudur.”
Diye son noktayı belirlemiş,
Silivri’de, Ağustos ayında,
“Ruhum... Karardı”
Bir anda...

KANDIRMAK

Bir kere,
Bazı insanları kandıran
Her zaman,
Tüm insanları
Kandırabileceğine inanır...

İşte o an
Aslında en kolay
Kendisinin kandırdığı andır...

ERKEKLER VE KADINLAR

Ne dersen de
İster çay, ister dere
İster nehir, ister ırmak
Bir akarsudur erkek.

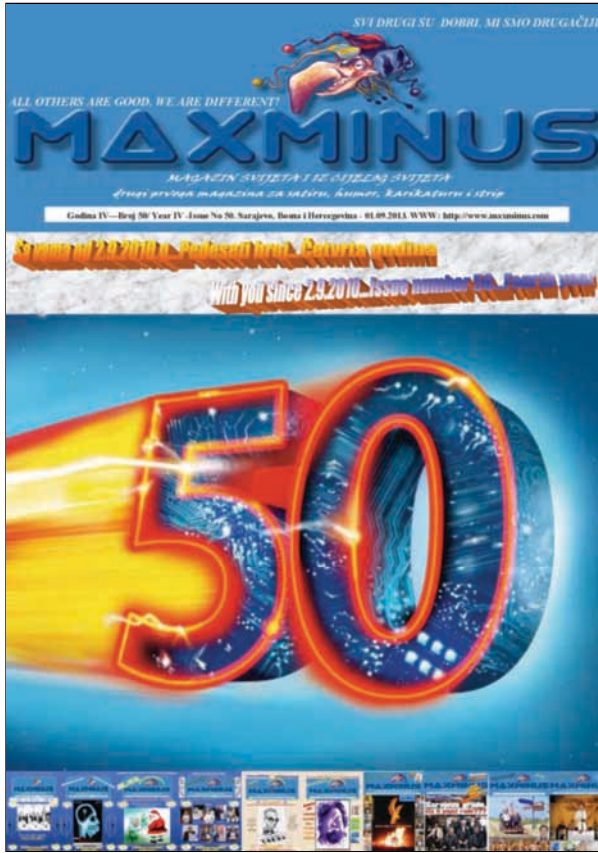
Yatağında kıvrıla kıvrıla
Bazen taşkın akar,
Bazen ürkek.

Yaramaz çocuk gibidir
Bilinmez ne yapacağı
Başboş bırakırsan eğer.

Uslu bebek gibidir
Set çekersen,
Bent kurarsan önüne
Kıymetli madenlere eşdeğer.

Akarsuyun denizle
Buluştuğu yerde
Oluşuverir verimli, alüvyonlu toprak.
Eveleyip gevelemeye
Karanlıkta göz kırpmaya ne gerek.

Hani, derler ya,
“Kadınlar deniz gibidir.”
Yormayın adamı
Anlayın işte
“Her akarsu bir denize muhtaç.”

MaxMinus dergisinin 50. sayısı çıktı...

Jubilee No. 50 of the MaxMinus magazine on september.

• Genel Yayın Yönetmenliğini Sabahudin Hadzialic'in yaptığı uluslararası MaxMinus mizah dergisinin Eylül sayısı yayımlandı. Bosna-Hersek'te yayımlanan derginin Türkiye temsilciliğini Aziz Yavuzdoğan yapıyor. MaxMinus bu 50. sayısı "jübile" ile geniş bir içeriğe sahip... İlk sayısı Eylül 2010 tarihinde yayımlanan derginin sloganı "herkes iyi, ama biz farklıyız!" MaxMinus'un Yayın Yönetmeni Hadzialic, 50. sayı ile ilgili olarak "Biz belki dünyayı değiştiremiyiz, ancak mizahla, hicivle biras olsun kötülerini sallayabiliriz." dedi.

• Chief editor said, of the MaxMinus magazine: "Three years passed away in the blink of the eye. Since 02.9.2010. with the slogan "All others are good, we are different", MaxMinus magazine for satire, humor, cartoon and comics, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina (<http://www.maxminus.com>) have presented near 250 authors (writers, aphorists, cartoonists, comic artists) from more than 60 countries worldwide (from all of the Continents). Our goal always was, is and will be the following: "We know that we can not change the World, but we do not have nothing against the possibility to shake it up little bit. For the sake of humanity." Yes, to make a world a better place even through satire, humor, comic and cartoons for the next three years. MaxMinus magazine continue to invite artist worldwide to send there works to E-mail: maxminus@yahoo.com. Sabahudin Hadzialic Editor in chief MaxMinus magazine"

Sabahudin Hadzialic

Homenaje a Erdogan Basol 10º Aniversario MUSEO DE HUMOR GRAFICO DIOGENES TABORDA

Av. Caseros 2739

Ciudad de Buenos Aires
16 de Julio - 18 de Agosto 2013

18º Salón Mercosur Internacional
Premio Diógenes Taborda

Erdoğan Başol'un karikatürleri Arjantin'de sergilendi...

• Arjantin'de bulunan Grafik Mizah Müzesi (Museo Diogenes Taborda) kuruluşunun 10. Yılı etkinlikleri kapsamında dünyaca ünlü karikatürcülerin kişisel sergilerini düzenlemeye devam ediyor. Bu bağlamda karikatürcümüz Erdoğan Başol'un karikatürleri 16 Temmuz-16 Ağustos tarihleri arasında Arjantinli sanatseverlerin huzuruna sunuldu...

Odabaşıoğlu ve Köstepen okurlarıyla buluşuyor...

Karikatürist-yazar-şair Sezer Odabaşıoğlu ile şair-ressam-karikatürist Zeynep Köstepen Milas'ta 09-14 Eylül 2013 tarihleri arasında okurlarıyla buluşacak, söyleşi ve imza yapacaklar.

Milas Belediyesi'nin Bafa Belediyesi, Kırıkkışlacık Köy Muhtarlığı, Selimiye Belediyesi, Güllük Belediyesi, Boğaziçi Köy Muhtarlığı, Beçin Belediyesi ve Ören Belediyesi işbirliğiyle 21 Ağustos 2013 tarihinde başlayan, 14 Eylül 2013 tarihinde sonlanacak olan Türkiye'nin en uzun, en soluklu ve en kapsamlı 3. Uluslararası Milas Festivali bünyesinde, 09-14 Eylül 2013 tarihleri arasında kendileri için tahsis edilen standlarında Odabaşıoğlu ve Köstepen şair-yazar kimlikleriyle okurlarıyla söyleşi ve imza yapacaklar.

Zeynep Köstepen ve Sezer Odabaşıoğlu

TV nağme

Gülay Garip Koçer

Tatlı hayat rehberi...

- Sevgili seyircilerimiz, bu sefer de Trakya'nın şirin ilçesi Çorlu'dayız. Buraya özgü yemekleri tadıp etrafı keşfe çıkacağız. Şu anda bir restorana giriyoruz. Yok, yönetmenimiz bunun bir kebabçı olduğunu söyledi, başka bir yere gidiyoruz. Hah, şurada bir lokanta var, burada Trakya yemekleri yiyebiliriz sanırım. Merhaba diyerek içeri giriyoruz efendim.
- Hoş geldiniz, buyurun.
- Burada ne yiyebiliriz acaba?
- Şiş kebapa, içli köfte, beyti, lahmacunun, buyurun.
- Ama biz Trakya'ya özgün bir şeyler yemek istedik, size iyi günleer.
- Hah az ilerde de bir yer var sayın seyirciler, oraya da bakalım neler bulucaaz...
- Selamün aleyküm bacım, buyurun geçin.
- Haa, merhaba, neler var sizde?
- Adana vaaar, Urfa vaaar, acılı ezme vaaar, halis entep işi, sonaaa ...
- Tamam teşekkürler, biz yöresel bişeyler baktık ta...
- Tamam işte abla, bizde yöreselin hası var.
- Öyle değil, Trakya yemekleri bakmıştık, size iyi günleer...
- Sevgili seyirciler, biraz oyalandık ama şimdi gireceğimiz yer buranın en meşhur yerlerinden biriyim. Hep beraber bi girelim bakalım neler varrrr, hihihihh. Merhaba, buraya özgü ne yiyebiliriz sizde, en çok ne meşhur?
- Valla abla, bizde en meşhur vali kebabı var. Sonaaa beyti kebab var, çağ kebab var, kebabın her çeşidi var işte.
- Yahu kardeşim, Trakya'ya geldik yav. Bi yerde Tekirdağ köftesi yiyemiyecek miyiz, bi soğuk karpuz, bi duble rakı yok mu buralarda yav? Ben seyircime keşkek gösteremiyecek miyim? Ktır ekmekli sıcak bi tarhana çorbası iymiyecek miyim? Yanlış mı geldik biz yav?
- Haaaa, sen diyorsun ki köfte, rakı... Hımmm, onlar buradan gitti be abla, çok oldu gideli. Ama istersen sana çtır lahmacun yaptırayım, yanına da soğuk ayran, ister sin?

Benim hala umudum var...

- Abi, sence ne olacak bu kızın hali?
- Ya rospik olacak ya ölecek.
- Hadi beee...
- Çok mu üzüldün?
- Heeee.
- Neden ülen?
- Yav dedilerdi ya, modern külkedisi masalı diye...
- eeee...
- E si ben de sandıydım ki, kız ayakkabısını düşürecek, o yakışıklı kızancık ta facebooktan bu kızın izini bulacak, sonra biraz chatlecekler ve iphonundan kızı arayıp randevu isteyecek, sonra kapıp ayakkabıyı kıza gidecek, sonra da boğazda filan bi düğün patlatacaklar ve en az üç çocukları olacak, gökten düşen o üç elmayı kızanlara yedirirken film bitecek, mutlu son olacak.
- ???!!!!
- Neee?
- Sen gerçek misin, şaka mı ülen? Hangi dünya da yaşıyon oğlum. Senden çapulcu bile olmaz, hırbo. Modern külkedisiymiş. İkimin kedisi, sen de.

ÜSTAT ve EVLAT

● aziz yavuzdoğan

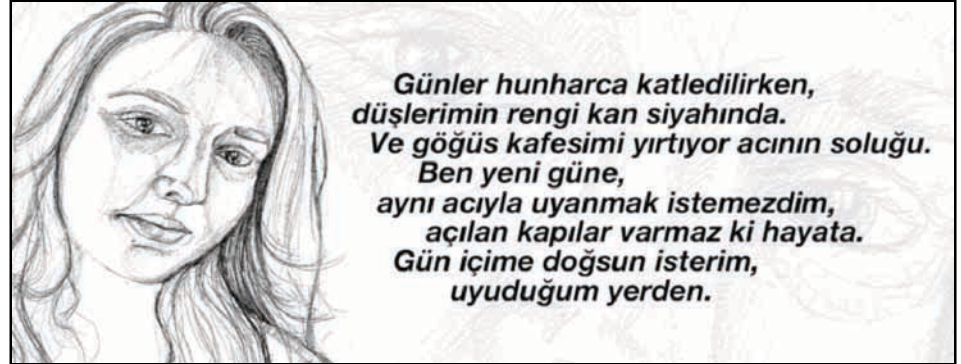
FENAMEN

● aziz yavuzdoğan

GELİNCİK DÜŞLEMESİ

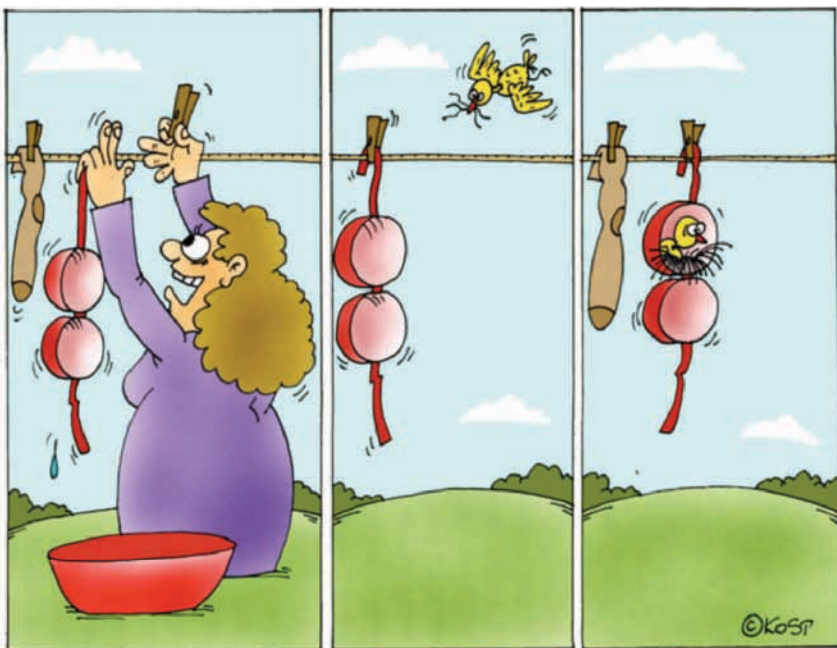
● gülşah eteker

DUYGUSAL BALIK

● aziz yavuzdoğan

aphorisms

Sabahudin Hadzialic

TURKISH

- Memleketin ruhu yoktur ama ruhların memleketi vardır.
- Sıradan fikirlerde vizyon ekzizliği ve fazlasıyla körlük vardır.
- Kendinizin farkındaysanız bu şüphecilik anlamına gelir. Şüphe inanmakla başlar.
- Bilgi güçtür, yalnızca ıssız bir adada.
- Şovenist düşünce, kürtajdan başka bir şey değildir.

BOSNIAN

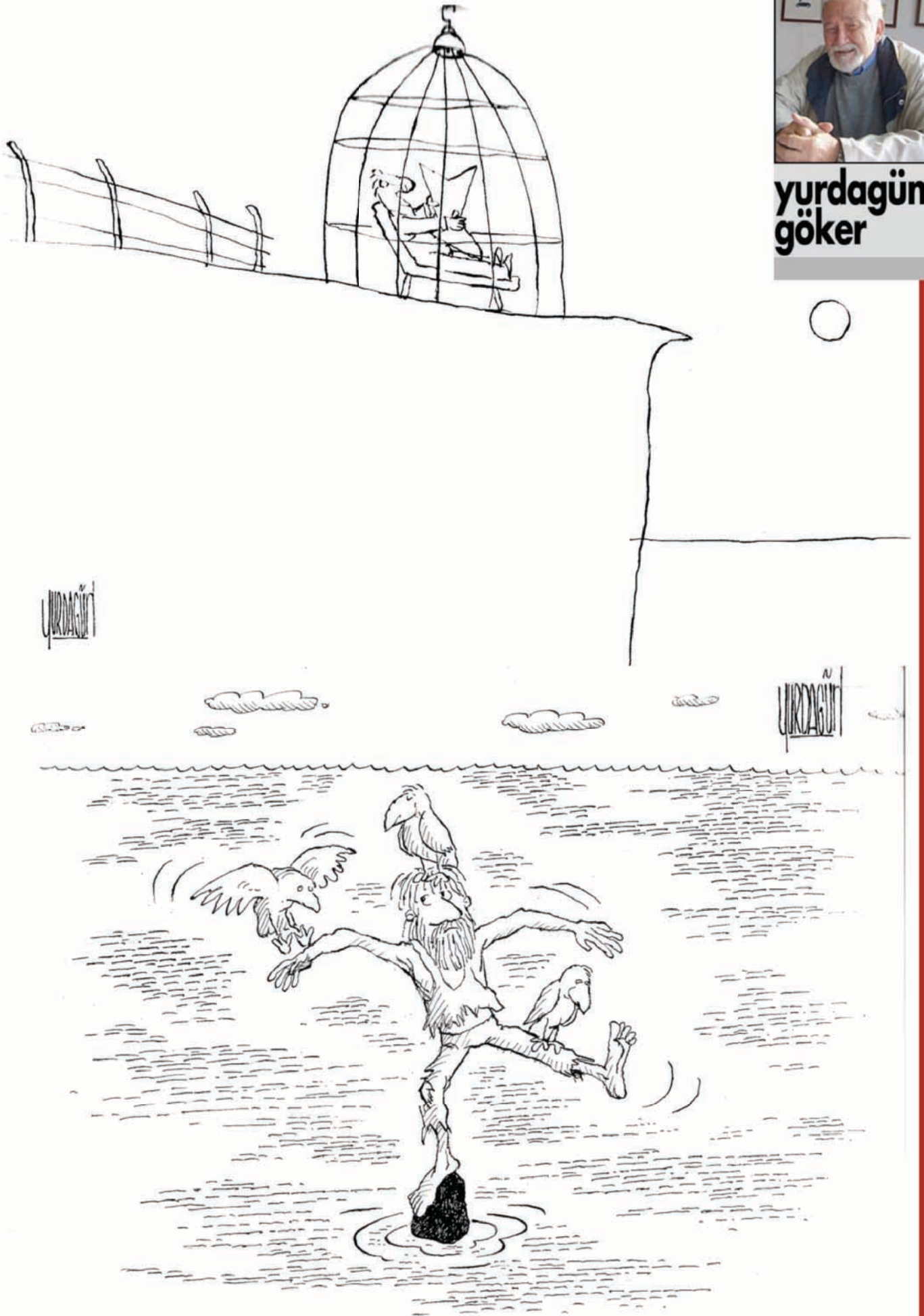
- *Ne postoji duh provincije. Postoji provincija duha.*
- *Cinizam mediokriteta je manjak vida, visak sljepila!*
- *Osvijestiti sebe, znaci sumnjati. Sumnja je pocetak vjerovanja!*
- *Znanje je moc. Samo na pustom otoku!*
- *Sovinizam nije nista drugo do pobacaj misli!*

ENGLISH

- *There is no spirit of the province. There is the province of the spirit.*
- *Cynicism of mediocrity is a lack of vision, and surplus of blindness!*
- *Aware of yourself, means doubt. Doubt is beginning of belief!*
- *Knowledge is the power. Only on a desert island!*
- *Chauvinism is nothing else than the abortion of thoughts!*

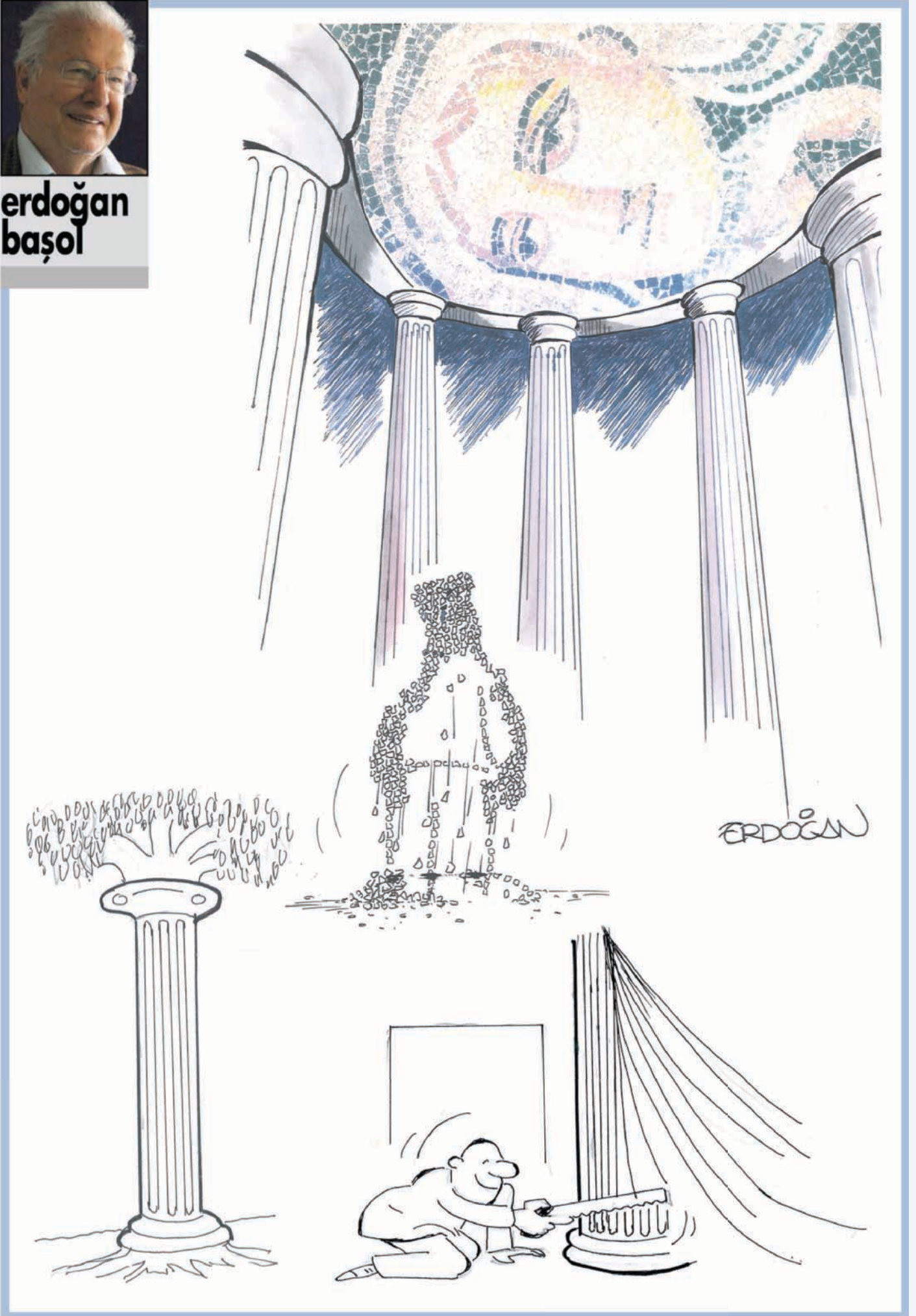

**yurdağın
göker**

erdoğın
başol

KÖPEKLİ KADIN... (1)

Anton Çehov

Sahile yeni birisinin geldiği söylendi: Küçük köpeği olan bir hanımefendi. İki haftadan beri **Yalta**'da olan ve orada evi olan **Dimitri Dimitriç Gurov**, yeni gelenlerle ilgilenmeye başlamıştı. Verney salonunda otururken, kumral saçlı, orta boylu, bere takmış ve peşinde beyaz bir Pomeranya cinsi köpeğin koştuğu bir kadın gördü. Ve daha sonra pek çok kez kadına bahçelerde ve meydanda rastladı. Yalnız başına yürüyor, hep aynı bereyi giyiyordu ve yanında hep aynı beyaz köpek vardı. Kim olduğunu kimse bilmiyordu ve herkes ondan **"köpekli hanım"** diye söz ediyordu.

Gurov *"eğer kocası veya arkadaşları yoksa, yalnızsa onunla arkadaş olmak yanlış olmaz"* diye düşündü.

Adam 40'ın altındaydı fakat yirmi yaşında bir kızı ve okula giden iki oğlu vardı. Gençken, ikinci sınıftayken evlenmişti ve şimdi karısı da en az onun kadar yaşlı görünüyordu. Karısı uzun boylu, koyu kaşlı, asil, entelektüel biriydi. Çok okumuştur, konuşurken fonetige dikkat ediyordu, kocasını Dmitri diye değil Dimitri olarak çağırırdı. Adam ise içinden karısının aptal, dar kafalı, çirkin olduğunu düşünür ve ondan korkuyordu ve evde durmayı sevmiyordu. Uzun zamandan beri karısına sadakatsizlik etmeye başlamıştı ve muhtemelen bu yüzden kadınlardan hep kötü biçimde söz ederdi. Ve kadınlar hakkında konuşurken onlardan *"ikinci sınıf cins"* diye bahsederdi.

Ona öyle geliyordu ki, kadınlardan yana o kadar acı tecrübeler gördüğünden, onlar hakkında nasıl isterse o şekilde söz etmeye hakkı vardı ama yine de *"ikinci sınıf cins"*ten iki gün bile uzak kalamıyordu. Erkeklerle bir aradayken sıkılıyordu, soğuk davranıyor, konuşkan olmuyordu ama kadınlarla bir aradayken kendini özgür hissediyor, ne söyleyeceğini, nasıl davranacağını biliyor ve sessiz olsa dahi onlarla kendini rahat hissediyordu. Görünüşünde, karakterinde, tüm tabiatında kadınları cezbeden ve sıkılınca onları başından saven çekici bir şeyler vardı, bunu biliyordu ve bir güç sanki onu da kadınlara doğru çekişiyordu.

Tecrübeler, sıklıkla tekrarlanmış acı tecrübeleri ona uzun zaman önce saygın insanlarla- özellikle yavaş hareket eden, tereddüt eden Moskova'lılarda- önce çok hoş samimiyet kurulduğunu, hayata anlam kattığını, ışık kattığını ve güzel bir serüven olduğunu ama bunun sonradan kaçınılmaz olarak içinden çıkılmaz bir probleme, uzun

dönemde katlanılmaz bir duruma dönüştüğünü öğretmişti. Fakat ilgi çekici bir kadınla olan her yeni karşılaşmasında, bu tecrübeler hafızasından siliniyor gibiydi. Hayatı yaşamaya hazır olup, her şey basit ve hoş görünüyordu.

Bir akşam bahçede akşam yemeği yerken, bereli hanımefendi yavaşça bitişik masaya geldi. Görünüşü, yürüyüşü, kıyafeti, saçının şekli adama kadının bir hanımefendi olduğunu, evli olduğunu, **Yalta**'ya ilk kez geldiğini, yalnız başına olduğunu ve sıkıldığını söylüyordu. Yalta gibi yerler hakkında anlatılan gayri ahlaki hikayelerin büyük

bölümü gerçek dışıydı, adam bu hikayelerden nefret ediyordu ve bu tür hikayeleri fırsat bulsa günah işlemekten memnun olacak kişilerin uydurduğunu biliyordu. Fakat hanımefendi üç adım uzağındaki masaya oturduğunda, bu kolay fethetme masallarını hatırladı, tatlı aşk maceralarının kıskırtıcılığını düşündü, aniden ismini bilmediği yabancı bir kadınla aşk macerası yaşama fikri kendisini sardı.

Adam tatlı tatlı köpeği çağırdı ve köpek yanına gelince parmağını ona salladı. Köpek hırladı, **Gurov** yine parmağını salladı. Kadın adama baktı ve hemen gözlerini yere indirdi.

"İsirmaz" dedi ve kızardı.

Adam *"ona bir kemik verebilir miyim?"* diye sordu. Kadın başını sallayınca adam kibar bir şekilde *"Uzun zamandan beri Yalta'da mısınız?"* diye sordu.

"Beş gündür."

"Bense onbeş gündür buradayım."

• devamı sonraki sayfada.. →

IGOR SMIRNOV- Russia

Kısa bir sessizlik oldu. Kadın adama bakmadan *"Zaman çabuk geçiyor yine de burası çok sıkıcı"* dedi. *"Burasının sıkıcı olduğunu söylemek moda oldu, Belyov veya Zhidra'da yaşayan ve sıkılmayan bir taşralı buraya gelince, Ah ne sıkıcı! Ah ne toz toprak! Diyor. Duyan da Grenada'dan geldiğini sanır."*

Kadın güldü. Sonra ikisi de yabancılar gibi sessizce yemeklerini yediler fakat yemekten sonra yan yana yürüdüler ve ne tarafa gideceklerinin veya ne konuda konuşacaklarının fark etmediği, özgür, rahat insanlar arasında geçen hafif esprili bir sohbet başladı. Yürüdüler ve denizin üzerindeki tuhaf ışık hakkında konuştular: Su açık leylak rengiydi ve üzerinde Ay'ın yaptığı altın rengi bir çizgi vardı. Sıcak bir gündün sonra bunun ne kadar çekici olduğundan söz ettiler, Gurov, ona Moskova'dan geldiğini, güzel sanatlar mezunu olduğunu ama bir bankada görev yaptığını, opera sanatçılığı eğitimi aldığını ama bıraktığını, Moskova'da iki evinin olduğunu anlattı ve kendisi de kadının Petersburg'da oturduklarını ama iki yıl önce evlendiğinden beri S... 'de oturduğunu ve Yalta'da bir ay kalacağını ve tatile ihtiyacı olan kocasının da belki gelip ona

katılacağını öğrendi. Kocasının hazine bölümünde mi, eyalet konseyinde mi çalıştığını bilmiyordu ve bu aldırmaazlığıyla dalga geçti. Ve Gurov, kadının isminin **Anna Sergeyevna** olduğunu öğrendi.

Daha sonra, adam otel odasında kadını düşündü, ertesi gün mutlaka ona rastlayacağını düşündü, kesinlikle böyle olacaktı. Yatağına gittiği zaman kadının kendi kızı gibi ders çalıştığı, okulda bir kız öğrenci olduğundan ne kadar zaman süre geçtiğini düşündü, gülüşünde hala görülen çekingenliğini, zayıflığını hatırladı, hayatında ilk kez yalnız başına kalıyor ve ilk kez pek tahmin edemeyeceği gizli bir amaçla takip edilip, bakılıp, konuşuluyor olmalıydı. kadının zarif boynunu, güzel gri gözlerini aklına getirdi.

Adam *"Yine de hüznü bir hali var"* diyerek uykuya daldı.

-II-
Tanışmalarından beri iki hafta geçmişti. Yaz tatiliydi. İçeriler sıcak, dışarı ise rüzgarlıydı, insanların şapkalarını uçuruyordu. Kurak bir gündü, Gurov salona gitti ve Anna Sergeyevna'ya bir şurup veya buz, su getirmek için ısrar etti. İnsan kendi başına ne yapacağını bilemez.

Akşamleyin rüzgar biraz azalınca, gemiye bakmak için rıhtıma indiler. Limanda yürüten bir sürü insan vardı, ellerinde çiçeklerle birilerini karşılamaya gelmişlerdi, şık giyinmiş Yaltalı kalabalık arasında iki kişi göze çarpıyordu, yaşlıca hanımlar genç kızlar gibi giyinmişlerdi ve birçok general vardı.

Deniz dalgalı olduğundan, vapur geç geldi, rıhtıma yanaşması uzun zaman aldı, ancak güneş battıktan sonra yanaştı. Anna Sergeyevna dürbünüyle tanıdıklarına bakar gibi vapura ve yolculara bakıyordu. Gurov'a dönünce gözleri ışıdıyordu. Çok konuşuyordu ve birbiriyle alakasız şeylerden söz ediyordu ve bir an önce ne dediğini unutuyordu. Sonra dürbünü baktı.

Çoşkulu kalabalık dağılmaya başladı, karanlıktan insanların yüzü seçilmiyordu, rüzgar tamamen dinmişti, fakat Gurov ve Anna Sergeyevna sanki vapurdan incek birini bekler gibi bir hal orada duruyorlardı. Şimdi Anna sessizdi ve Gurov'a bakmadan çiçekleri kokluyordu.

Adam *"Bu akşam hava daha iyi, şimdi nereye gidelim? Bir yere gidelim mi?"* diye sordu.

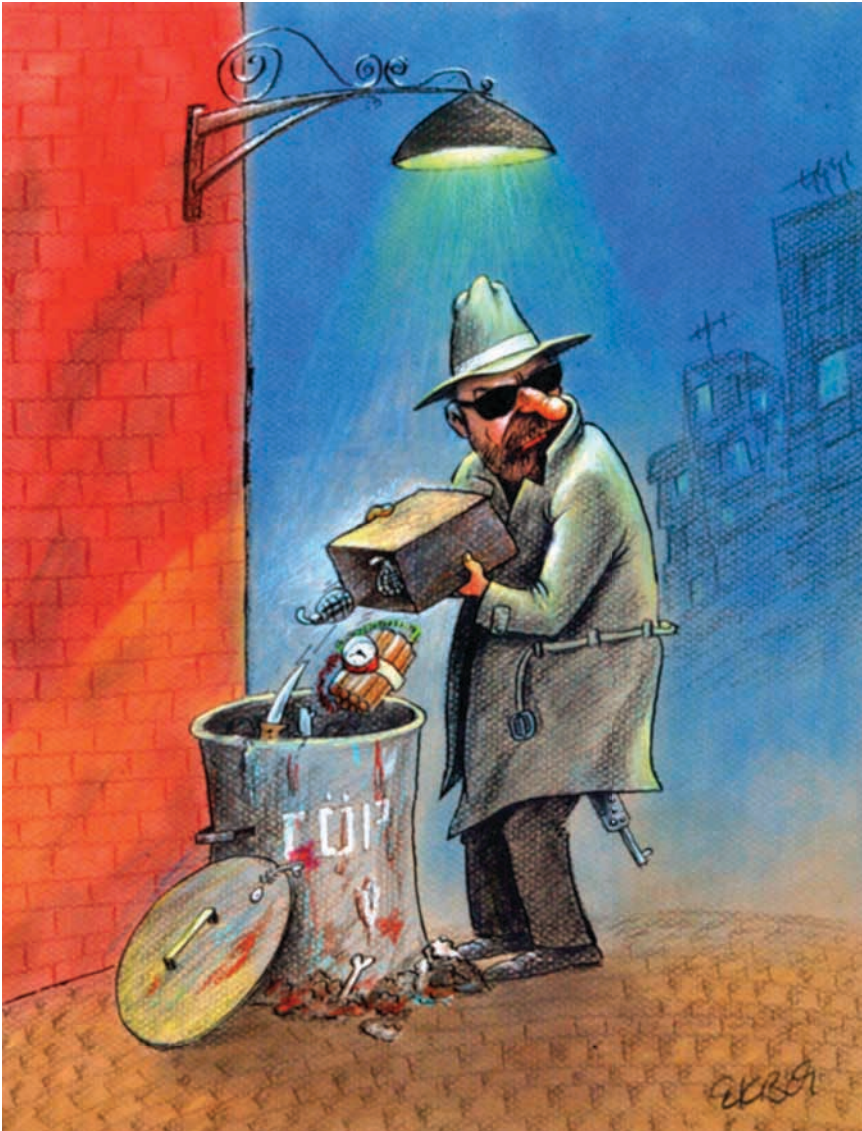
Kadın cevap vermedi.

Sonra adam kadına arzuyla baktı ve birden kollarını ona dolayıp, dudaklarından öptü ve çiçeklerin kokusunu, nemini içine çekti ve hemen endişeyle bir gören var mı diye etrafına bakındı.

Adam yavaşça *"hadi senin otele gidelim"* dedi. İkisi de hızlı hızlı yürüdüler.

Oda gözlerden uzaktı ve kadının Japon mağazasından aldığı kokular kokuyordu. Gurov, kadına baktı ve *"İnsan dünyada ne kadar değişik insanlarla tanışıyor!"* diye düşündü. Geçmişte tanıdığı tasafsız, iyi huylu kadınlara ilişkin hatıraları vardı, bu kadınlar ne kadar kısa süreli olsa da, kendilerine verdiği mutluluk için adama minnettar olmuş ve onu sevmişlerdi. Bir de karısı gibi kendisini gerçekten sevmeyen, gereksiz sözcükler sarfeden, ne aşk, ne tutkuya benzemeyen ama bundan daha önemli, histerik kadınlar olmuştu; iki ya da üç tanesi ise çok güzel, soğuk kadınlar ki, adam onların gözlerinde aç gözlü bir anlam yakalamıştı, hayatta az verip, çok almak arzusundaydılar ve kaprisli, dominant, akılsız kadınlar. Onların bu güzellikleri Gurov'un nefretini bilemişti ve bu kadınların yatak örtülerindeki danteller adama zirveye tırmanmak gibi geliyordu.

Fakat bu olayda, utangaçlık, gençliğin verdiği zayıflık, şapşalca bir his ve sanki aniden birisi kapıyı çalmış gibi bir affallama vardı. *"köpekli kadın"* Anna Sergeyevna'nın olanlara karşı tutumu biraz tuhaftı, sanki bu onun düşüşüymüş gibi çok kederliydi, tuhaf ve uygunsuz gibi görünüyordu. Yüzü düştü ve soldu ve yüzünün her iki yanında saçları matemdeymiş gibi sarkıyordu, eski

tablolardaki “günahkar kadın” gibi düşüncelere dalmıştı. Kadın “*bu yanlış*” dedi. “*Şimdi beni küçük göreceksin ilk kişi sen olacaksın*”

Masanın üzerinde bir kavun duruyordu, Gurov kendisine bir dilim kesti ve acele etmeden yedi, sonra yarım saat boyunca bir sessizlik oldu.

“*Seni nasıl hor görebilirim? Ne söylediğini bilmiyorsun.*”

Kadının gözleri yaşla dolmuştu “*Tanrı beni bağışlasın, bu korkunç.*”

“*Affedilmeye ihtiyacı duyuyor gibisin.*”

“*Affedilmek mi? Hayır, ben kötü, düşük bir kadıyım. Kendimden nefret ediyorum ve kendimi yargulamaya kalkışmayacağım. Kocamı değil kendimi kandırıyorum. Ve sadece şu anda da değil, uzun süreden beri kendimi kandırıyorum. Kocam iyi, dürüst biri olabilir fakat dalkavukun teki!. Ne yaptığını, işinin ne olduğunu bilmiyorum. Ama onun bir dalkavuk olduğunu biliyorum! Onunla evlendiğimde yirmi yaşındaydım, meraklan acı içindeydim. Daha iyi bir şey istedim, kendime farklı bir hayat tarzı olmalı dedim, yaşamak istedim, yaşamak, yaşamak, yaşamak! Fakat Tanrı’ya yemin ederim ki, kendimi kontrol edemedim, bana bir şey oldu, engelleyemiyordum, kocama hastalandığımı söyledim ve buraya geldim...*”

“*Ve burada sanki çıldırmış bir yaratık gibi, sersemce yürüyordum...ve şimdi herkesin nefret edeceği adı, rezil bir kadın oldum.*”

Adam yumuşak bir sesle “*Anlamadım, istediğin nedir?*” dedi.

Kadın yüzünü onun göğsüne sakladı ve sıkı sıkı sarıldı.

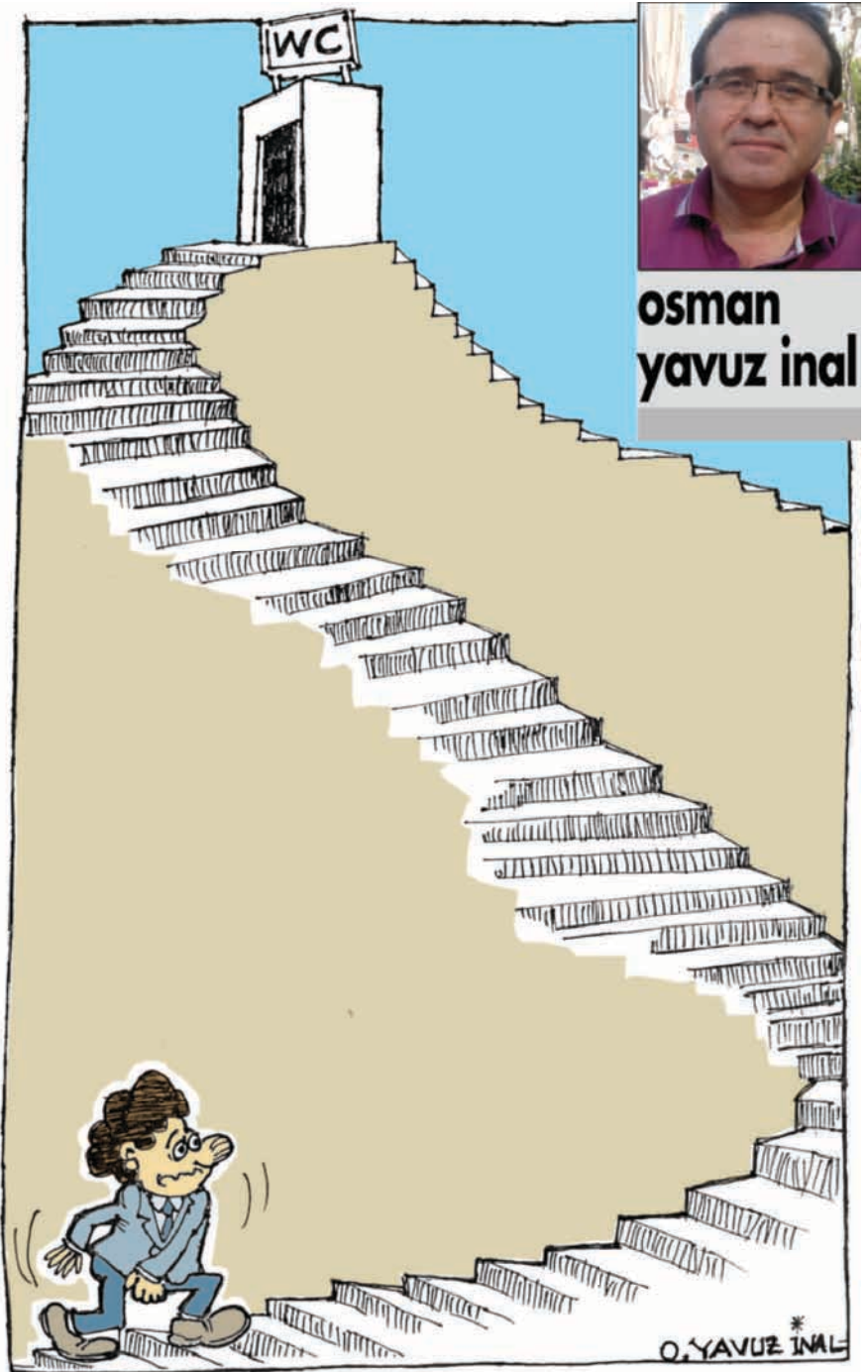
Kadın “*İnan bana, inan bana, sana yalvarıyorum...*” dedi. “*Ben basit, dürüst bir hayatı seviyorum, günah benim için iğrençtir. Ne yaptığımı bilmiyorum, insanlar basitçe “şeytan aklımı çeldi” der ve ben de şimdi bunu kendime söylüyorum, şeytana uydum diyorum.*” Adam “*sus, sus*” diye mırıldandı.

Kadının sabitlemiş, korkmuş gözlerine baktı, onu öptü, şefkatle, yumuşak bir sesle konuştu ve yavaş yavaş kadın sakinleşti, neşesi yerine geldi ve ikisi de gülmeye başladılar.

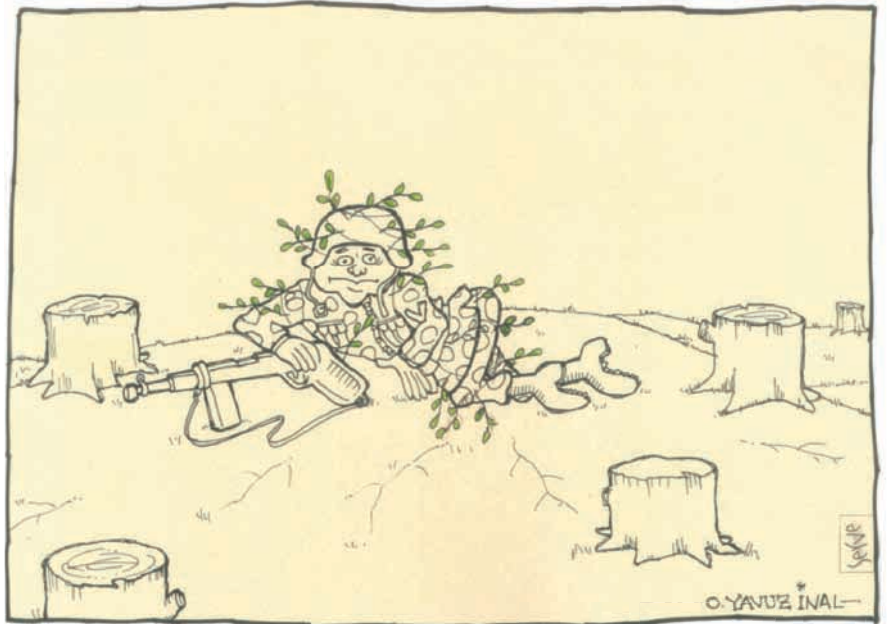
Daha sonra sahile indiler, kimse yoktu. Selvi ağaçlarıyla şehirin ıssız, ölüm gibi bir havası vardı fakat dalgalar hala sahile gürültüyle çarpıyordu, bir kayık dalgalarla sallanıyordu ve içindeki fener mahmurca göz kırpyordu.

Bir fayton bulup Oreanda’ya gittiler. “*Az önce salonda senin soyadını gördüm, Von Diderits, kocan Alman mı?*” “*Hayır, sanırım babası Alman’mış ama kocam Rus ortodoksudur.*”

(devamı gelecek sayıda)

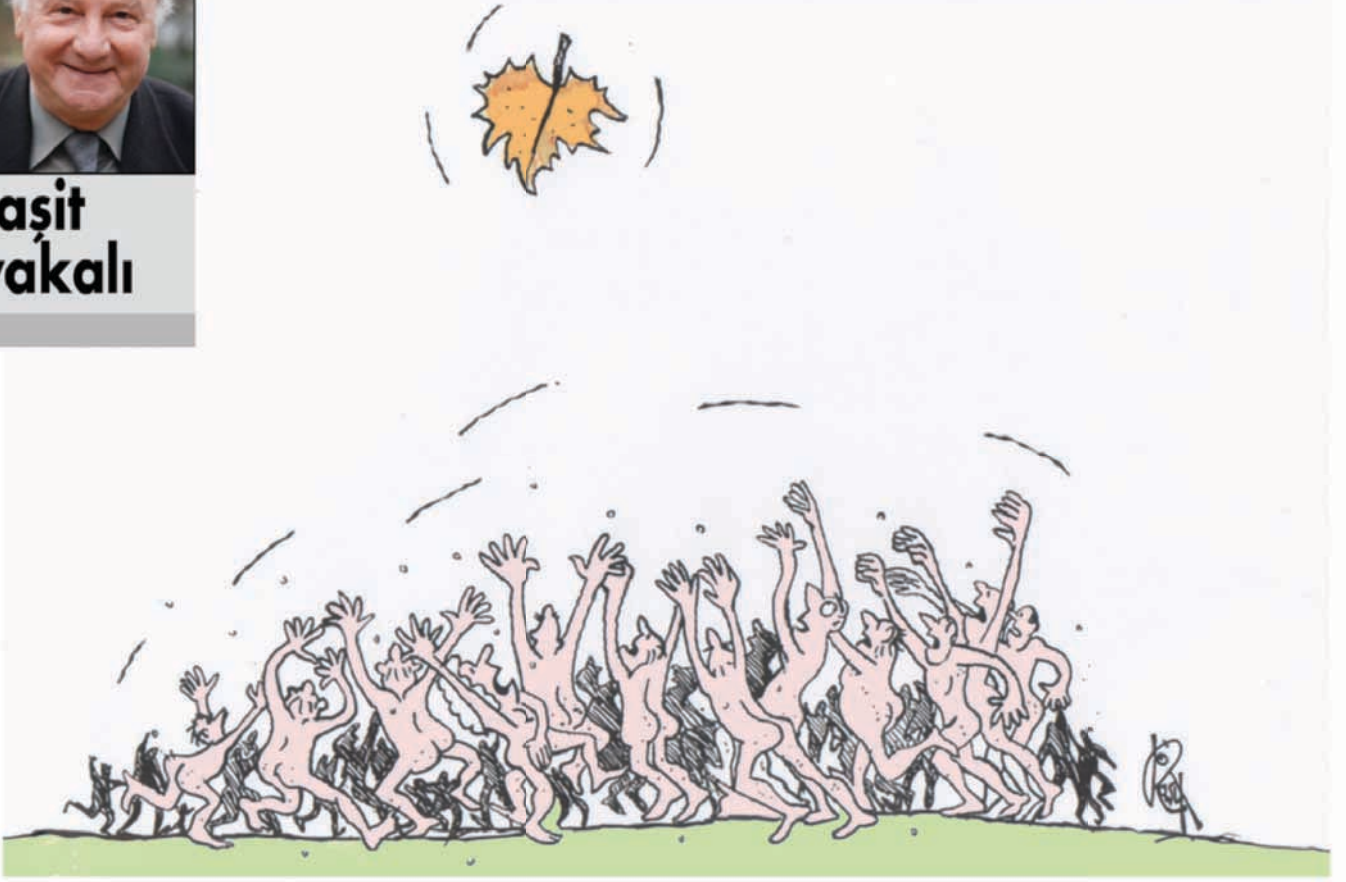

osman
yavuz inal

rasit
yakalı

Erdoğan: Neyiniz eksik?!

Aleyna @noktamikoyarım
#neyinizeksik memleketin gazla çalış-
madığını anlayan bir başbakan mesela.
Bayadır eksik.

melissa @melissabrnz
Kiciniza rahat batıyo capulcular sizin!
#neyinizeksik

Rszm_Atuş @RszmAtus
#neyinizeksik!!! Neyimiz tam ki teyyib?

Pınar Pektaş @PinarYarennnn
#neyinizeksik diyen RTE neyimiz tam?
Ozgurlugumuz, adaletimiz yokken neyimiz
tam?

elifofelia @ElifOfelia
#neyinizeksik abilerim kardeşlerim eksik
sokakta öldürüldüler bilinçli olarak huzu-
rum mutluluğum özgürlüğüm eksik!

Berfin Şahin @berfin11087
#neyinizeksik mi ? Ethem eksik. Abdullah
eksik. Medeni eksik. Ali eksik. Mehmet
eksik. Umudumuz, ümidimiz, adaletimiz
ve özgürlüğümüz eksik.

ezgi cevre @ezgicevre
#neyinizeksik demişsin adaletimiz özgür-
lüğümüz inanç özgürlüğümüz laikliğimiz
insanlığımız haklarımız yani sende olmayan
her şey eksik..

Melike Tanır @Melike_Tnr
"Gazınızı mı az tuttuk, copunuzu mu
esirgedik, suyun tazyikini mi azalttık,
#neyinizeksik" diyor başbakan. E haklı.

Maskeli Bale @Mugedns
80yilda elde edilm Cumhuriyet eserlerini
10yilda satp açıklar kapatılmaya çalışıldı ama
170milyar dolan aşan bütçe açığı verildi
#neyinizeksik

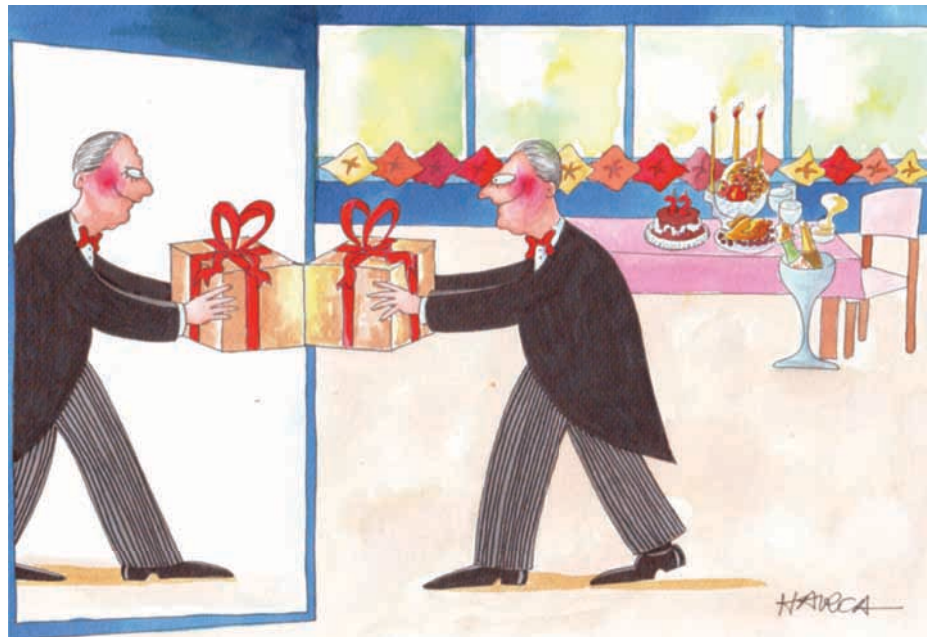
Yusuf SANAMER @yusuf_sanamer
#neyinizeksik müftü karımız eksikti o da
oldu. Hırsız, sahte doktor eksikti o da
oldu. Fazlamız var artık.

Nono Rose @nnnrcnnn
#neyinizeksik diye sorsalar, karşı tarafa
olan güvenim derim.

Ceyda Kıvrak @KivrakCeyda
#neyinizeksik 2 ekme 1 kilo yoğurt birde
delikanlı bir erkek

OLEKSY KUSTOVSKY - Ukrain

JULI SANCHIS AGUADO - Spain

humorous photos

francisco punal

YAZ TATİLİ...

Bülent Okutan

"Bazen düşünüyorum da..." derken hiç düşünmüyorum ve bihaber değilim. Yani kırk yıllık anıların depresmesi o denli zor olmuyor. Hiç unutmam bir gün ilkökul öğretmenim sırama yaklaşmış ve ödev defterimde göz atmıştı. Sonrasında kırmızı ojeli tırnaklarını kulak memelerimde gezdirmiş "A... benim oğlum hiç elma ile armut toplanır mı?" diye o yıllara özgü garip bir serzenişte bulunmuştu. Nur içinde yat sevgili **Perihan Hoca**, bırak elma ile armutu "gülen ayva ile ağlayan nar" bile toplanabiliyormuş. Yıllar sonra bunu gördük. İnsan egosunun ve ihtirasının herşeyin üzerine çıktığı ve hatta amuda kalktığı, koltuk sevdasının tüm kutsal değerleri çiğnediği toplumlarda eski hesaplar unutulup dengeler alt üst olabiliyor.

İnsanoğlunun o keşfedilmeyen beyin derinliklerine kazma kürek inildikçe, buna tezat teknolojinin de hızlı bir değişime uğradığını bazen sevinerek bazen de kaygı ile izliyorum. Teknolojiden nasıl kaygı duyulur onu biliyorum, siz de biliyorsunuz. Örnek olarak yeni kuşağın blucinlerinin bel kemerinden silah gibi çekip sohbet daldığı cep telefonlarının yerini görüntülü cep telefonları alıyor. Ne güzel, ne güzel... Bizim torunlarımız birbirlerinden uzakta da olsa sevgilileri ile yüz yüze konuşacaklar. Bu olay teknolojinin ve uygarlığın meyvesi değil de nedir?

"Hello bebek. N'aber, bugün rengin biraz soluk yoksa pederden zılgıt mı yedin? Tam eflatun lensler yakışmış derken boka konmuş kelebek gibi görüntü veriyorsun. Oha oldum yani..."

"Saçmalama moruk. Babışko ile haftalardır görüşmüyorum. Suzilerde kalıyorum. Asıl sen mayonez tepelerinden oluşan sivilcelerini hallet. Mc Donalds'a fazla takılıyorsun herhâlde..." Bu tür konuşmalar şimdilerde de var tabi ki ancak uzakların bir kol kadar yakınlaşması çok güzel... ya kaygılarım n'olacak? Onlar teknoloji adına değil elbette. Yaşayacakları dünyanın her geçen gün kirlenmesi adına. İnsanların ardi arkası kesilmeyen lükse ihtiyaçları ve ihtirasları adına... Zira teknoloji, doğaya kaşıklı verdiğini kepçe ile geri alıyor. Hoşgörünüze sığmıyorum ama hangi biriniz otuz yıl önce elma gibi yediğiniz domatesin aromasını bugünlerde yetişen domateste bulabiliyorsunuz? Yeryüzü yuvarlağı döne döne ve hızla bir yokoluşa gidiyor. Erozyonların tahribatını elimiz kolumuz bağlı seyrediyoruz. Çöle dönmüş topraklar üzerinde torunlarımız kol saati kadar küçük görüntülü telefonlarla sevgilileri ile konuşa kaç yazar?

Yazdıklarımız ve çizdiklerimiz doğa cellatları üzerinde zerre kadar etkili olmuyor. Zira ellerinde "para" denen ve her kapıyı zorlamadan açan silahları var. Katliamlarda onu kullanıyorlar. Bazen düşünüyorum da ... Acaba diyorum "İnsanoğlu çiğ süt emmiş" derler. Yoksa doğar doğmaz beslenme sistemini değiştirip paztörize süt mü içirmeli? Hem de markalı tarafından pınar gibi, mis gibi...

Siz hiç, suyu akmayan bir derenin kenarında balık tutan birini gördünüz mü? Onun tutacağı balık ile çiğ süt emmesinin ilgisini hiç düşündünüz mü? Ben düşündüm. Çünkü ben düşünen bir canlıyım. Hindi de düşünen bir canlı olabilir. Ancak o, kıyaslamayı yapamaz. Suyun akmayışındaki gerçek acıdır. Beynimizin teknoloji adına kullandığı hassas ve komik noktaları bir kenara bırakıp midesindeki gurultuları, içinde, gök gürültüsü gibi hissedilen garip insanoğlunun egosundan bir kesit alalım: Suyu akmayan derenin kenarındaki balıkçı, akmayan suya ve doğa anaya lanetler yağdırıp dağa çıktı. Kör bir kurşunla bir bildircin vurup afiyetle yedi. Ve en önemlisi ona bir balık bile vermeyen derenin yanından bile geçmedi. Ta... ki ona acıyan doğanın

merhameti ile yağmurlarla birlikte dere yine kabardı. Çevresi yeşerdi. Sevgilisine rengarenk demet yapıp götürdüğü çiçekler açtı kırlarda. Dereyi ve doğayı yeniden sevmeye başladı.

Balıklar tuttu. Sazan, mazan... Paçalarını sıvayıp ayaklarını soktu velinimetinin derinliğine, serinledi. Ateş yaktı balıkların kızartmak için hatta ormanı... Karnı doydu, yüzü güldü. Yemyeşil çayrlara uzandı yellene yellene hatta sere serpe. Uykulara daldı kocaoglan edasıyla hiçbir armudu düşünmeden.

Sıcaklarla birlikte dere yine kurumuştu. Uyandığında oyuncacı alınmış bir bebek gibi ağlamaklı oldu. Oltasını rafa kaldırdı. Ona bir balığı çok gören doğanın anasına avradına sövdü. Silahını kaptığı gibi kel dağlara tırmandı, yine kör bir kurşunla avcılığını kullandı. Doyasıya geçirebilmek için, yine baltasını kullandığı kestiği bir ağacın kıcını ısıtabilmek için. Doğayı biraz daha öldürebilmek için çiğ süt emmişliğinin gücünü kullandı. Taa ki yağmurlar hiç yağmayana, dere hiç kabarmayana, çevre hiç yeşermeyene, hayvanlar ona yem olmayana dek...

Doğayı özledi pınarlar gibi misler gibi...

Ama gidenler bir daha hiç gelmedi. Zira o, egosuna ve ihtirasına yenik düşen, düşünemeyen bir canlıydı. Bazen de olsa düşüncesizliğini göremedi. Duyamadı. ■

• BÜLENT OKUTAN

Alexander Dubovsky Ukrainian cartoonist

by Aziz Yavuzdoğan

What does a cartoon mean for you? What do you think about cartoon?

Cartoon is my life. Draw with 1984. Worked and editor of the humor magazine and a newspaper cartoonist. What could be better - when you figure drawn from people laugh.

Does your country appreciate your cartoons? Do you feel satisfied with the interest towards your cartoons?

We caricature is loved and respected. Only because of the crisis and the closing of the newspaper circulations are falling... suffer and we are artists.

Do you prefer to draw your cartoons in private or do you draw anywhere?

Each artist will paint and always doing this. I try to participate in exhibitions around the world.

Have you experienced any trouble because of your cartoons? What happened?

Basically, there is no problem in our country with cartoons. Sometimes the editor assumes no responsibility for the design, trying to please the existing problems the existing power. Sometimes censorship happens.

What humorous similarities and differences are there between your

country and other countries?

I think all the problems that exist in other countries - there and we have to country. No big differences so and topics for similar work.

Do you think cartoons help to bond the cultural differences among countries?

Humor blurs the boundaries. I for cartoons, no limits! On all continents smiling people equally and caricature as a means to achieve a good mood!

Do you think a cartoonist must contribute to world peace with his/her art?

Cartoonist their creativity should contribute to world peace! Always cover hot topics in politics.

What do you think about the international cartoon contests? Please indicate your reasons.

Contests are competitions cartoons. Bad that increasingly they under mine faith in the judging. I believe that the jury should be professionals with expertise in the cartoon and loving it. And above all, to look at new ideas and humor! A satirical graphics, you have to invent her individual contests!

If you had to draw yourself from another cartoonist's point of view, what

humorous details would you add to the cartoon?

Probably would have added the love of beer... your beer belly. I like to sit with friends over a glass of beer... and talk about new topics in the cartoon.

Please write your thoughts and comments about FENAMİZAH magazine in few words.

Good and most importantly the required log always fun to see new FENAMİZAH. Turkey flavor!) We would like to wish that in the near future it would be possible to hold the magazine in their hands, not only on the internet!

Karikatür sizce nedir? Kısaca bir tanımlama yapabilir misiniz?

Karikatür benim hayatım. 1984'tan beri çiziyorum. Bir çok gazete ve mizah dergisinde hem çizer hem de editör olarak çalıştım. Eğer insanları güldürebilmeyi başarabildiysem daha iyi ne olabilir...

Karikatürleriniz yaşadığınız ülkede gereken ilgiyi buluyor mu? Mutlu musunuz?

Karikatür sevilen ve saygı duyulan bir sanat. Sadece kriz nedeniyle ve gazete tirajlarının düşmesi saratçılar için bir sorun...

Karikatür çizerken yalnız kalmayı mı tercih edersiniz?

Her sanatçı yalnız kalmayı tercih eder sanırım. Ben uluslararası etkinlikler de çizdim.

Karikatür çizdiğiniz için başınızın belaya girdiği oldu mu? Böyle bir pöblem yaşadığınız lütfen kısaca anlatın.

Temel olarak, karikatürler ile ilgili ülkemizde hiç bir sorun yoktur. Bazen çalıştığımız yerlerdeki editörlerin işle, tasarımı ilgili çıkardığı ufak sorunlar oluyor. Bazen sansür de olabiliyor.

Ülkenizdeki mizah anlayışı ile dünyadaki mizah anlayışı arasında ne gibi evrensel benzerlikler var? Bütün ülkelerdeki sorunların birbirleriyle benzerlikler taşıdığını düşünüyorum. Büyük farklılıklar yok.

ALEXANDER DUBOVSKY - Ukrain

Sizce karikatürün uluslararası kültür farklılıklarını birleştirici bir gücü var mıdır?

Mizah ülke sınırlarını ortadan kaldırır. Benim için karikatürün sınırı olmaz. Dünya üzerinde bütün insanların kendini aynı ruh halinde hissedebilmesi için karikatür bir araçtır.

Karikatürcünün çizgileriyle, dünya barışına ve tüm dünya haklarının kardeşliğine katkı sağladığına ya da böyle bir amacı olması gerektiğine inanıyor musunuz? Karikatürist dünya barışına yaratıcılığıyla katkıda bulunmalıdır! Siyasetin sıcak konu başlıkları her zaman sanatçının kapsama alanında olmalıdır

Uluslararası karikatür yarışmaları hakkında olumlu ya da olumsuz görüşleriniz nelerdir?

Kişisel görüşümle yargılamak istemem ancak yarışmalar giderek kötüleşiyor. Yarışma jürilerinin karikatür sevgisiyle birlikte profesyonel bir uzmanlık içerisinde olması gerektiğine inanıyorum.

Eğer bir başka karikatürcü gözüyle çizmeniz gerekirse, kendinizi hangi komik yanlarınızla ifade ederdiniz? Muhtemelen biraya olan tutkumu yansıttırdım. Ve bira göbeğimi. Bir

bira bardağının üzerinde oturup, dostlarımla karikatür muhabbeti yaparken mesela...

FENAMİZAH hakkında bir kaç cümleyle düşünceleriniz?

Fenamizah gayet iyi. Eğlenceli ve aktüel konularının yanı sıra en önemlisi Türkiye'nin uluslararası bir lezzeti gibi. Ben umuyor ve diliyorum ki; bu dergi yakın gelecekte, sadece internet üzerinden izlenen değil, elde tutarak okuyabileceğimiz basılı bir dergi olsun! ■

who is it?

Alexander Dubovsky was born on 2 May 1962 in Ukrain. Cartoonist, member journalists league drawing for national and international publications. Awards 70 international cartoon prizes.

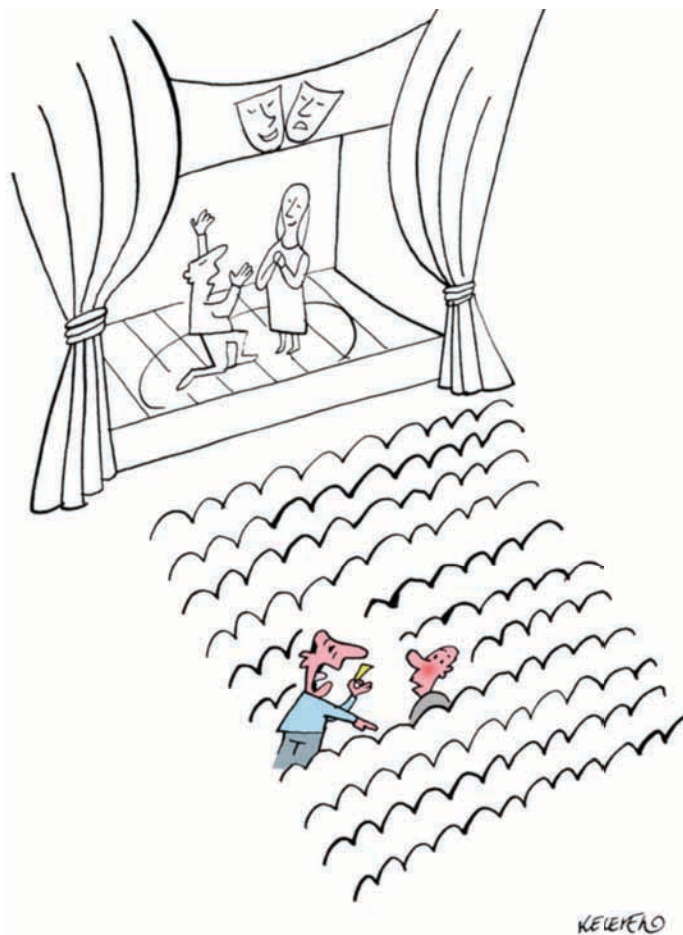
kimdir?

Ukraynalı karikatürcü Alexander Dubovsky, 2 Mayıs 1962 doğumlu. 70'den fazla uluslararası yarışmalardan ödülü bulunan karikatürcü, aynı zamanda ulusal ve uluslararası yayıncılar birliği üyesidir.

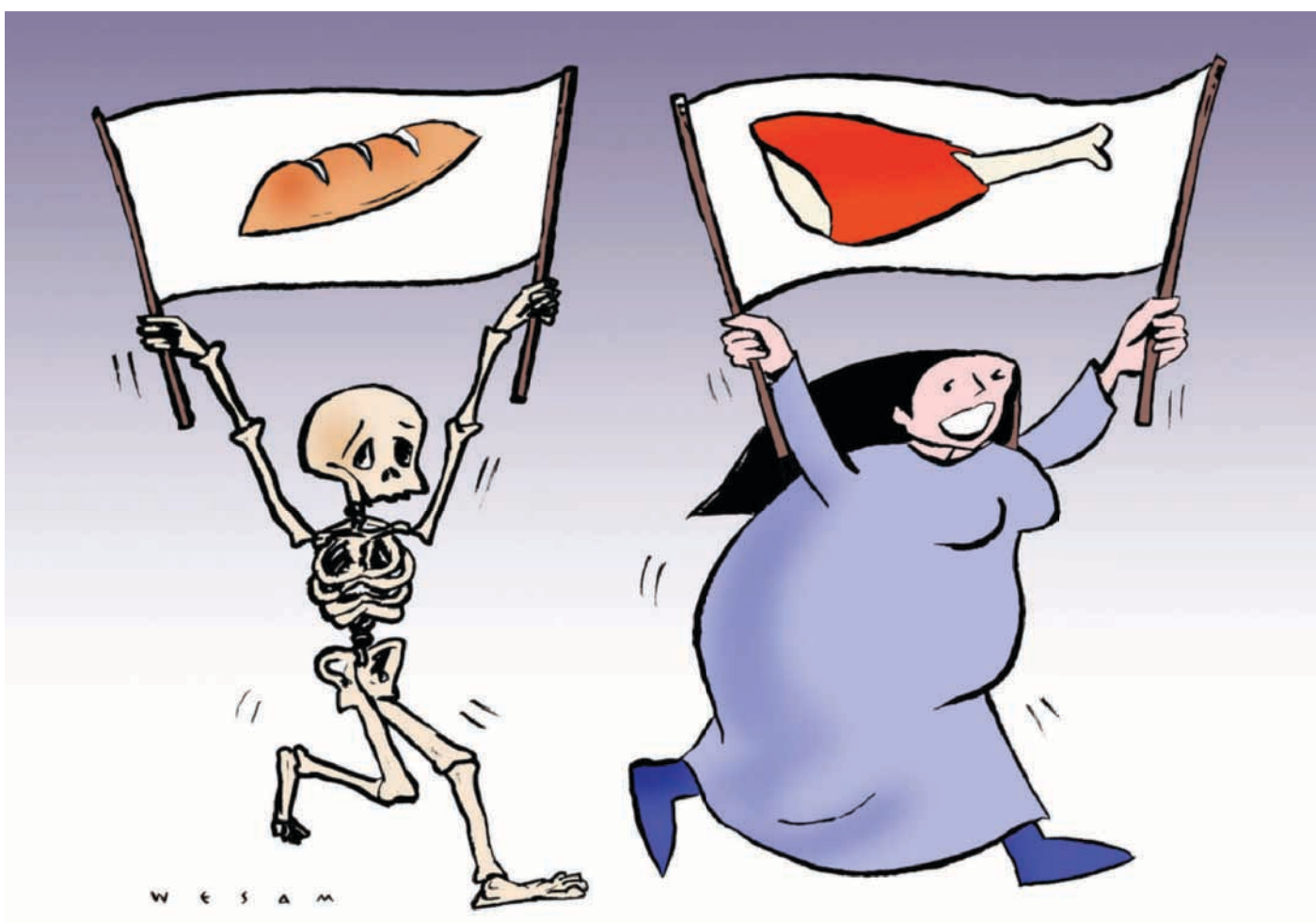

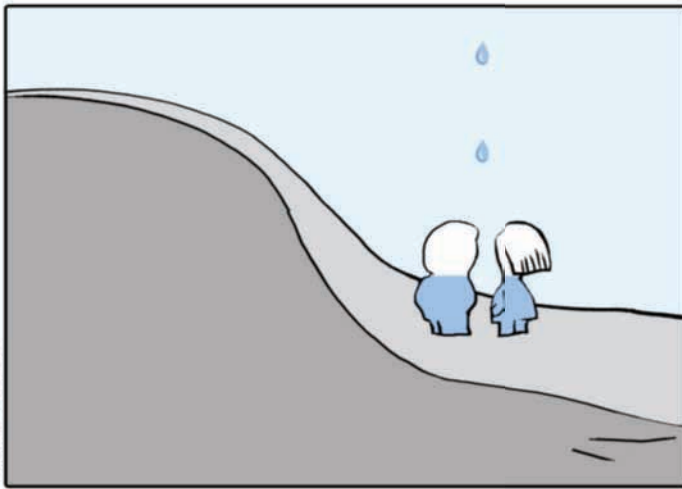
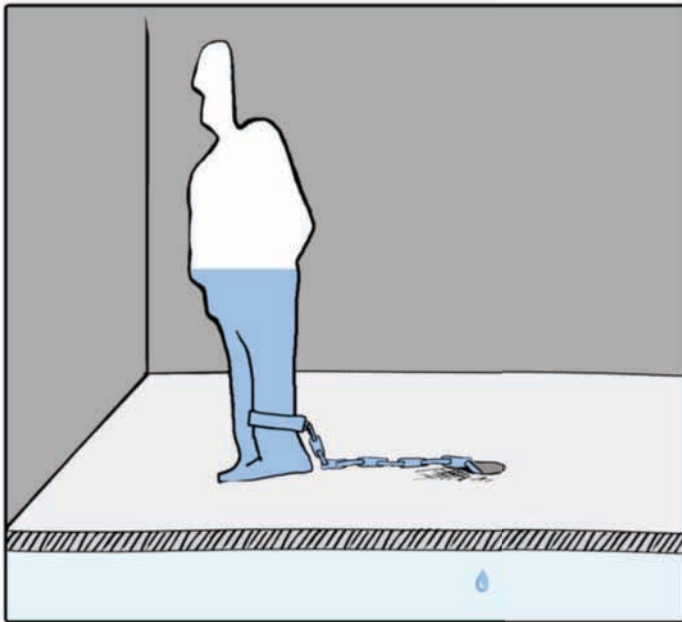
DAMIR NOVAK - Croatia

ISTVAN KELEMEN - Hungary

WESAM KHALIL - Egypt

Kermani

VAHID KERMANI - Iran

EL TOTO - Argentina

ÇEVRE Mİ, O DA NE?

sezer odabaşıoğlu

Gelişim kuramına göre karikatürün anlamlandırılması...

Hasan Efe

Son yıllarda sanatsal bir uyaran olan karikatür eğitimde önemli bir işleve sahiptir. Böylesine güçlü bir sanatın anlamlandırılması kolayca

yapılamamaktadır. Karikatürü anlama öz-yeterliliği yüksek olan birey, bu sanatsal uyarana karşı farklı anlamlandırma çalışmaları içine girebilir. Ayrıca mizahi, düşünsel ve sanatsal bir boyutu olan bu görselin bellekte kalma süresi de fazla olabilecektir.

Piaget'nin *Bilişsel Gelişim Kuramı*'ndan yola çıkarak Bu sanatsal uyarının bireyle işleve girdiği süreci açmaya çalışacağız. Karikatür sözcüğü dilimize nereden gelmiştir? Farklı sanatçılar karikatüre nasıl bir tanım getirmektedir?

Karikatürde estetik gelişim nasıl kazanılır?

Karikatür anlamlandırılırken neler göz önünde bulundurulur? vb...

Burada karikatüre kısaca, gülmeye ve düşündürmeye dayalı bir çizgi sanatı dedikten sonra, bu kavramı **dengelenim** bölümünde açmaya çalışacağız.

Bu sanat dalıyla ilgili kuramsal çalışmalar çok az olsa da son yıllarda "*Karikatür, Karikatür ve Eğitim, Karikatür ve Edebiyat, Karikatür ve Toplum, Karikatür ve Öykü, vb*" ile ilgili akademik çalışmalar görülmektedir, ama anlamlandırma, açılma, betimleme, vb çalışmalar yeterli değildir.

Bu kısa değiniden sonra **Piaget'nin Bilişsel Gelişim Kuramı**'nı şekillendirelim. Aşağıdaki şekli şu karikatür ile açalım.

Bu görsel (*karikatür*) ile karşılaşan bireyin daha önce karikatür kavramını bilmediğini düşünelim. Birey, onu önce kendisinde olan şema ile yanıtlamaya çalışacaktır. Karikatürü ele alırken var olan şemayı kullandığında özümleme meydana gelmektedir. Yani karikatür, resim, grafik, afiş... olarak

algılanacaktır.

Bir başka deyişle yanlış yapılacaktır.

Organizma denge durumuna gelmek için araştırma sürecine girer. Olgunlaşma bütünlüğüyle; yaşantıyı, deneyimi, kültürel aktarımla birlikte var olan bilgileri harekete geçirir. Böylece araştırma süreci başlar. Gördüğü nesnenin (*resim*) şemadaki nesne olmadığını anlar. Bu arayışlar sonunda zihninde yeni bir şema açılır. Yani uyum sağlar. Adaptasyon sürecinde (*uyum sağlama*) önce yanlış yapılır, sonra yeni bir şemayla uyumu gerçekleştirir.

Uyum sağlama, uyum değildir. Uyum sağlama özümsemeyle ilişkilidir. Bilişsel değişimi sağlamak için birlikte çalışmaktadırlar. Birey yeni bilgiyi yani yeni şemayı (*karikatür*) içe alarak var olan şemalarını uyarladığında uyum gerçekleşir. Bu uyum, bireyi tekrar yeni bir denge durumuna getirir. Toparlarsak;

Denge (Resim),

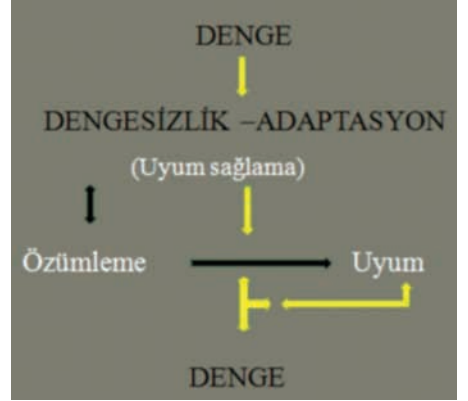
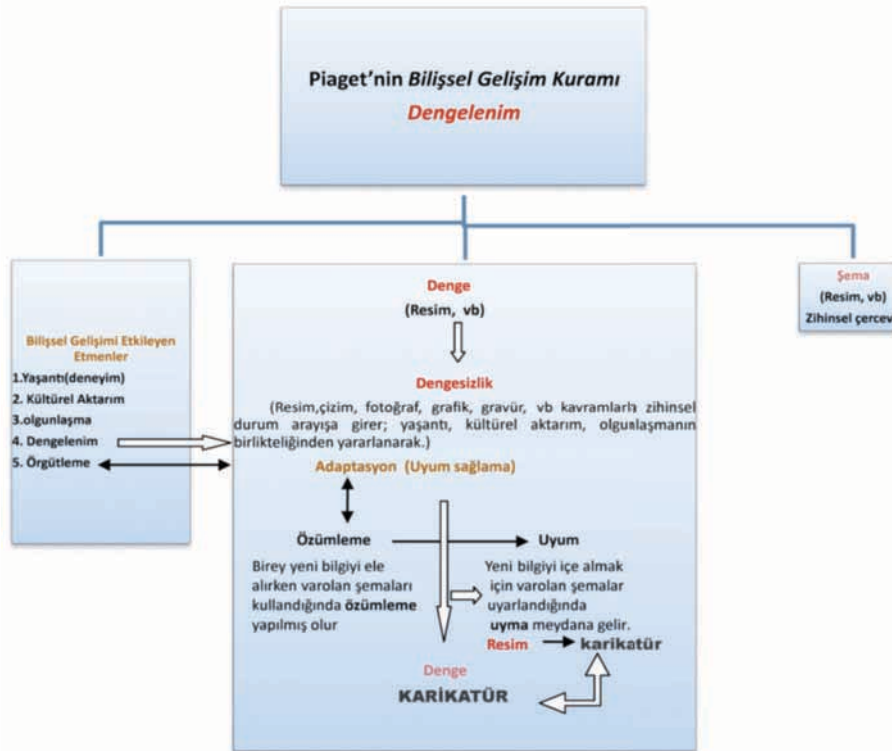
Dengesizlik (Resme karşı yeni arayışlar; grafik, çizgi, fotoğraf, desen...),

Yeniden Denge (Karikatür) arasındaki belirgin hareketlilik Dengelenimdir.

Böylece bilişsel gelişim süreciyle karikatür kavramı oluşur.

Bireyin dengelenim sürecinde yeni bir kavramla (*karikatür*) ilgili öğrendikleri nelerdir?

PIAGET'NİN BİLİŞSEL GELİŞİM KURAMI (DENGELENİM) (Karikatür Kavramının Oluşumu)

Yukarıda da değindiğimiz gibi birey, bir arayışa yönelir. Şu farklı tanımlarla karikatürü anlamaya çalışır:

Ramiz Gökçe, "*Karikatür, resmin basitleştirilmiş ve sadeleştirilmiş bir şeklidir.*" (Önder Şenyapılı, *Neyi, Neden, Nasıl Anlatıyor Karikatür Kim. Niye Çiziyor?*, s.82, ODTÜ Yayıncılık, Ankara 2003), Çetin Altan, "*Karikatür: Tılsımlı bir sanattır.*" (İsmail Kar, *Karikatür Sanatı*, s. 19, T.C.Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1999), Turhan Selçuk, "*Karikatür: Bu günkü durumuyla çizgiyle mizah' yapma sanatıdır.*" (age, s.19), Orhan Veli, "*Karikatür: Anlatımı*

kendinde olan bir çizgi sanatıdır.” (age, s. 20).

Yukarıdaki tanımlar iki çizer (*Ramiz Gökçe, Turhan Selçuk*), bir yazar (*Çetin Altan*) ve bir şaire (*Orhan Veli*) aittir.

Birey daha sonra sözcüğün kökenini araştırır: İtalyanca *“caricare”* sözcüğünden gelen karikatürün dilimizdeki karşılığının abartma, gülünç duruma getirme, anlamlarına geldiğini öğrenir. Ayrıca, bir karikatürün oluşabilmesi için üç temel unsurun olması gerektiğini fark eder. Bunlar; a) Çizgi, b) Güldürme (ironi, humor...), c) Düşündürmedir.

Bir süre sonra bu üç unsurun her zaman bir arada olmayabileceğinin ayırdına varır. Diğer görsel sanatlarla; resim, gravür, çizgi, ebru, fotoğraf, vb. ile karikatür arasındaki fark ve benzerlikleri öğrenir. Karikatürün içinde bir mantıksızlığın yattığını fark eder. Öte yandan bir soyutlamayla imgelemin olduğunu sezer. Verilen örnekte, bir ağaç gövdesinin kemerle bağlanması olası değildir.

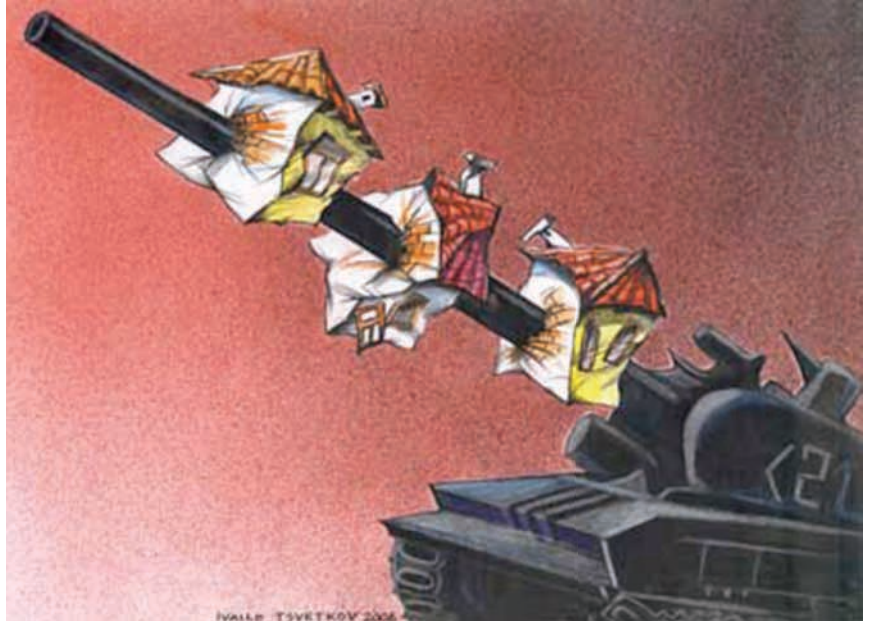
Burada, insana özgü bir özelliğin (*kemer kullanma*) bir nesneye aktarılmasıyla canlandırma yapıldığını fark eder. Karikatürde desen, renk, gölge, çizgi, tarama, derinlik, perspektif, ışık gibi sanatsal kavramların düşünce, ironi, vb. oluşturduğu estetik beğeniyi sezer.

Böylece bir tersinlemeyle bireyin zihninde yeni bir düşünce belirerek onun algılaması ve zihinsel işlevi bir başka boyuta taşınır. Bunlar kültürel aktarımlarla yeni çağrışımlara açılır. Örneğin toplum sorunlarıyla ilgili düşünülürse, siyasi bir söylem olan *“kemer sıkma”* sözüyle politik düşünceye. Salt yaşamsal olarak algılandığında, *“canlılar zarara uğratılırsa yaşayamazlar”* düşüncesi öne çıkar.

Bu, ağaçlar için geçerli olduğu gibi insanlar ve bütün canlılar için de geçerlidir mantığını da yürütebilir.

Yukarıda sözü edilen çağrışımlar bireyden bireye değişebilir. Toplum, çevre ve bireysel gelişimle ilgili farklılıklar ortaya çıkabilir. Böylece birey karikatür kavramını öğrenirken, bu kavramın ona verdiği farklı bilgilerle de bilişsel gelişimini artırabilir. Birey dengelenim işleyişine girmeden önce görselle karşılaştığında zihnindeki ilk algı onu güldürecek ya da düşündürcektir, çünkü kemerle bağlanan bir ağaç günlük yaşamda görülmez. O, bu mantıksızlığa gülerken ya da düşünürken aynı zamanda da karikatür kavramını öğrenme süreci başlar. Böylece örgütlenme işleyişiyle bilişsel gelişimini sürdürür. Sonuçta, birey, bilişsel gelişimi etkileyen etmenlerle (*yaşantı, deneyim, kültürel aktarım, olgunlaşma, dengelenim, örgütlenme*) şema ve dengelenimde yeni bir şema oluşturur.

Bu da Karikatürdür.

IVAILO TSVETKOV- Bulgaria

ADRIANA MOSQUERA- Colombia

Kaynaklar:

1. Yaşam Boyu Gelişim-Gelişim Psikolojisi, Çev. Edt. Prof. Dr. Galip Yüksel, 13. bas. Çev. Lifspan Development, John W. Santrock, Nobel Ekim 2011
2. Prof. Dr. Sedat Sever, Dil Ve Edebiyat Öğretiminde Kısa Film ve Karikatür. Prof. Dr. Cavit Kavcar, Türkçe Eğitimi Çalıştayı, (Bildiri, Anı, Görüş ve İzlenimler), 13-15 Mayıs 2010, Yayına Haz. Prof. Dr. Sedat Sever, Münevver Oğan, Suna Canlı, Şiheda Önal, Düzenleyen Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitimin Kültürel Temelleri Böl., Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları 319, Ankara
3. Önder Şenyapılı, Neyi, Neden, Nasıl Anlatıyor Karikatür Kim. Niye Çiziyor?, s.82, ODTÜ Yayıncılık, Ankara 2003
4. İsmail Kar, Karikatür Sanatı, s. 19, T.C.Kültür Bakanlığı

Yayınları, Ankara 1999

5. Prof. Atilla Özer, Karikatür Çizme sanatı, Anadolu Üni. Yay. Eskişehir
 6. Gelişim Sürecinde Türk Karikatürü 1,2,3, Turgut Çeviker, Adam Yayınları, 1988 İstanbul
 7. Ali Püsküllüoğlu, Türkçe Sözlük, Doğan Kitap 2.bas. Ekim 1999 İstanbul
 8. MEB Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim dergisi sayı. 57, Kasım 2004, Popüler Kültür ve Karikatür, Ankara
 9. H. Efe, Karikatürler, Kum Yay, Ankara
 10. H. Efe, Karikatür ve Eğitim, Etki Yay, İzmir
- *Jean Piaget, (1896 - 1980) yılları arasında yaşamış, genetik epistemoloji ve bilişsel gelişim alanında çığır açıcı çalışmalar yapmış olan İsviçreli psikolog.

VICTOR CRUDU - Moldova

VLADIMIRAS BERESNIOVAS - Lithuania

TOSO BORKOVIC - Serbia

MILAN ALASEVIC - Slovenia

Zeki

DOSYA:

**Zeki Beyner'i
sevgi ve saygıyla
anıyoruz!**

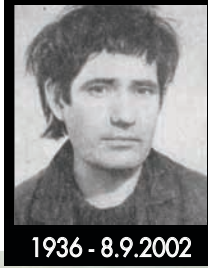
KALENDER

Karikatürümüzün Keşkül-ü Fukarası: Zeki Beyner...

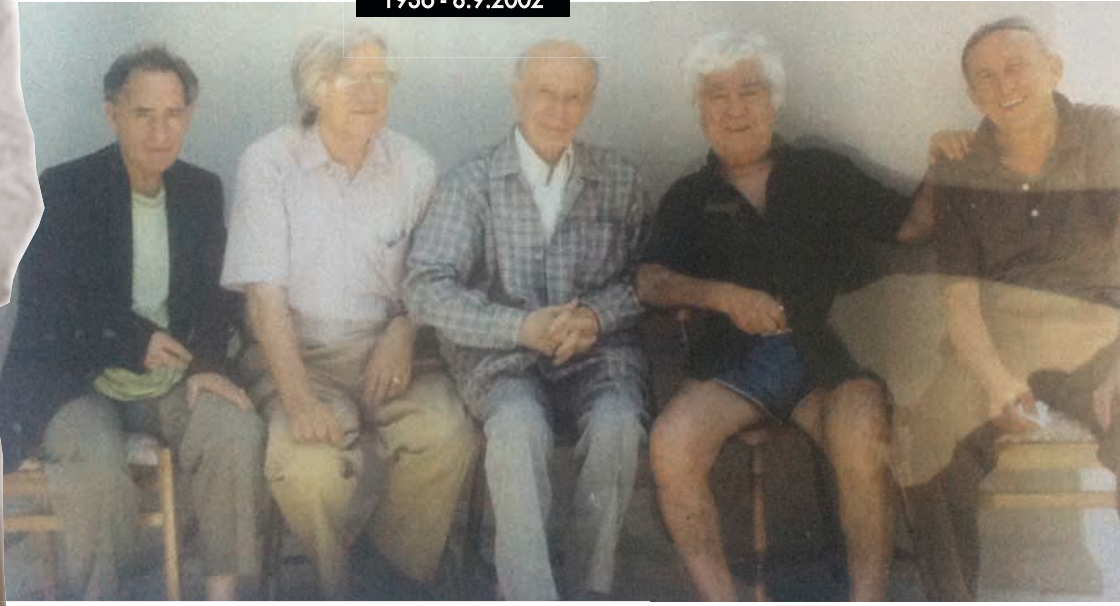
Aziz Yavuzdoğan

Karikatürümüzün unutulmaz simalarından biri de Zeki Beyner'dir. Karikatürün içinde yer alan ve onu tanıyan hemen herkesin tanımladığı gibi içine dönük, sessiz bir insandı. Sessiz yaşadı ve sessizce çekip gitti bu dünyadan. Aramızdan ayrılışının onbirinci yılında, dostlarının yazı ve görüşleriyle sayfalarımızda anmak istedik ustamızı...

A nkara'da geçen çocukluk yıllarımda çizgileriyle ilk karşılaştığım dört isim iz bırakmıştır belleğimde. Evimize alınan **Hürriyet Gazetesi**'nde yayımlanan Tarkan çizgi-romanının, **Hüdaverdi**'nin çizeri **Sezgin Burak**, yine aynı gazetede "Püf Noktası" köşesindeki çizgileriyle **Nehar Tüblek** ve berber dükkanında tanıştığımız **Akbaba** dergisinin iki unutulmaz ismi **Cafer Zorlu** ile **Zeki Beyner**... Aslında nedendir bilmem onun çizgilerinden ziyade "**Zeki**" imzası çok

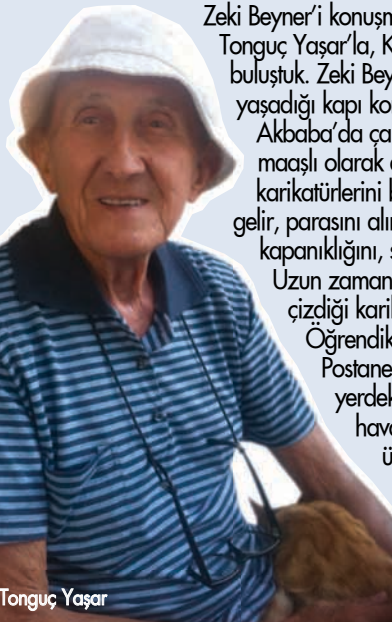

1936 - 8.9.2002

Aziz Nesin'in Çatalca'daki çiftliğinden bir fotoğraf... Soldan sağa, Zeki Beyner, Ergin Gülen, Necmi Rıza Ayça, Aziz Nesin ve Tonguç Yaşar...

Tonguç Yaşar anlatıyor: Zeki Beyner'i Akbaba'da çalışırken tanıdım...

Tonguç Yaşar

Zeki Beyner'i konuşmak için, karikatürümüzün duayen ismi Tonguç Yaşar'la, Küçükçekmece Basınköy'deki evinde buluştuk. Zeki Beyner'i, hayattayken son günlerini yaşadığı kapı komşusu Tonguç Yaşar anlattı. "Zeki'yi Akbaba'da çalışırken tanıdım. Çekingendi. Biz aylık maaşlı olarak derginin kadosundaydık. Zeki karikatürlerini bırakıp giderdi. Cumartesi günleri de gelir, parasını alırdı. Aziz abi (Nesin) onun içine kapanıklığını, saflığını, dürüstlüğüne çok sevdi. Uzun zaman destek vermiştir. Zeki, Akbaba'ya çizdiği karikatürlerini dışarıdan getirirdi. Öğrendik ki; karikatürleri, Sirkeci'deki Büyük Postane içinde bulunan, ortadaki çemberli yerdeki insanların mektup üzeri ya da havale kağıdı doldurdıkları dayanak üzerinde çizmiş, ayak üstü. O zamanlar, dergiye bıraktığı karikatürlerini çizdiği kağıtlar da ilginçti. Yırtık pırtık, buruşuk kağıtlar üzerine çizmiş olurdu. Yırtılmış kağıdın bazı yerlerini de, bir başka

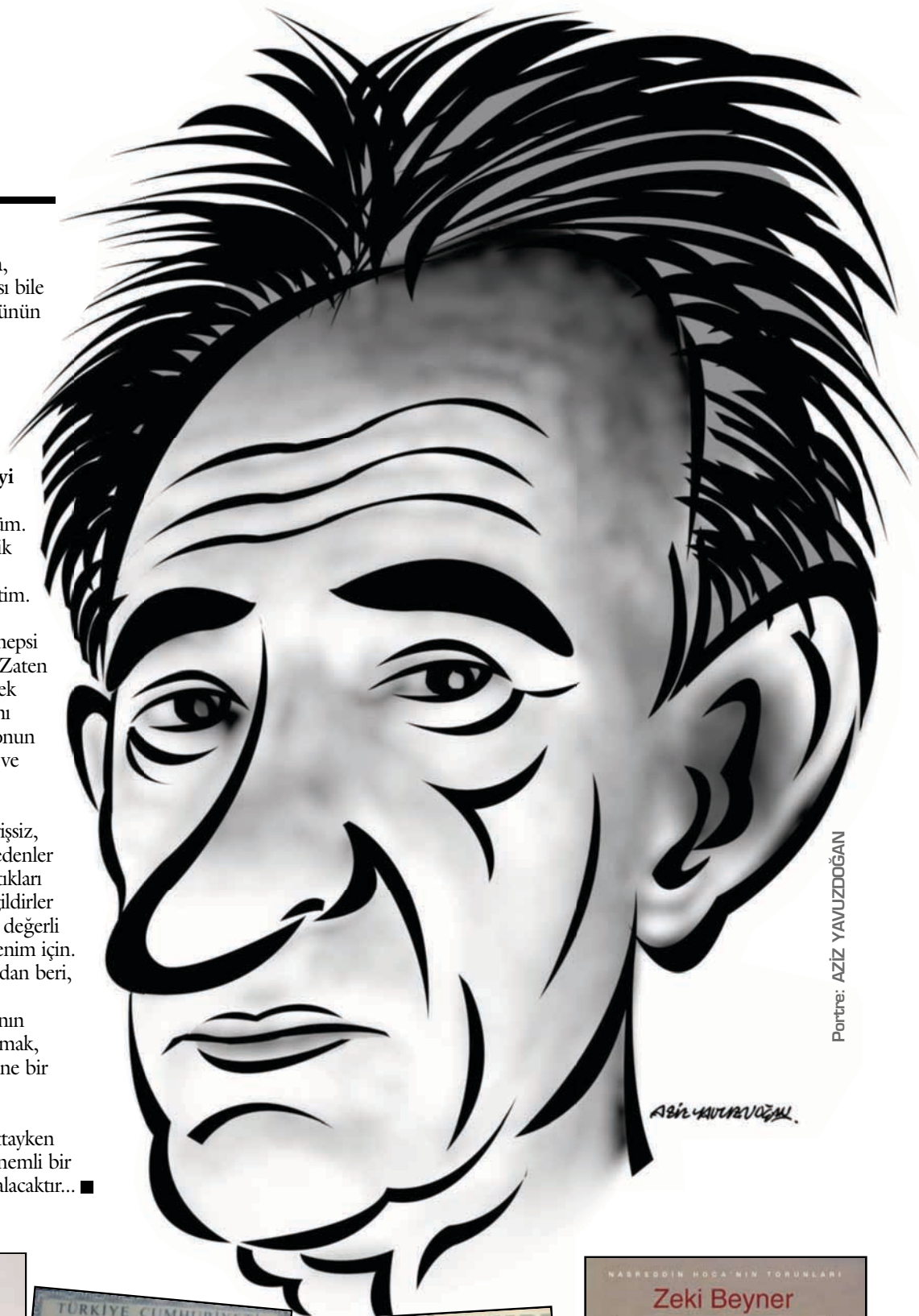
kağıt parçasıyla yama yaptığını hatırlıyorum." Tonguç Yaşar, Zeki Beyner'in en yakın arkadaşının Vedat Saygel olduğunu söylüyor. Ta ki Vedat Saygel'in ölümüne kadar. Sonrasında da zaten Zeki Beyner de fazla yaşamadı. Tonguç ağabey anlatıyor; "O yıllarda bunlar Zeyrek'te, cami kompleksi içinde yer alan bir yerde birlikte kalıyorlardı. Zaman zaman biz de giderdik. Vedat çok iyi yemek yapardı. Bir gün, Vedat Saygel, 'Yahu Zeki bugün canım sütlaç çekti. Bakkaldan süt alıp gel de yapayım, birlikte yiyelim.' der. Zeki o gün biraz asabidir, 'Niye ben alıyorum, git sen al.' diye karşı çıkar. Aralarında ki kısa süreli münakaşa sonrası iskambil oynamaya karar verirler. Yenilen, gidip bakkaldan süt alacaktır. Fakat alınan sütü, tenceredeki pirinç çabucak çeker. Bir kaç kez bakkala gidip yeni bir süt daha almaları gerekir. Fakat her defasında, bakkala kimin gideceği konusunda zıtlasılır ve iskambil oyununa başvurulur. Kaybeden gidip bakkala bir süt daha alır. Ne var ki, sütlaç bir türlü istedikleri kıvamı tutmaz. En son süt almaya gidildiğinde, bakkal dayanamaz merakla Vedat'a sorar. 'Yahu sabahattan beri gelip gelip süt alıyorsunuz. N'apıyorsunuz Allah aşkına!' Vedat, durumu anlatır. Bakkal, 'Siz pirinci sütle mi haşlamaya çalışıyorsunuz?' diye kahkahalarla güler..."

daha derin bir mana bırakmıştır bende. Bugün düşünüyorum da, karikatürlerine attığı salt o imzası bile garibanlığın zekası, yaşamöyküsünün bir simgesi gibi geliyor.

Berber dükkanında çizgileriyle tanıştığım **Zeki Beyner**'i, yıllar sonra çalışmak için geldiğim **İstanbul**'da, bir iki defa **Çarşaf** dergisinde, **Raşit ağabeyi (Yakalı)** ziyarete, karikatür götürmeye gittiğimde görmüştüm. Benim de utangaçlık, çekingenlik çağlarımdı ve kendisiyle tanışıp, konuşma cesareti gösterememiştim. Tabi onun hakkında çok şey duydum. Anlatılanların hemen hepsi aynı ortak görüşü yansıtıyordu. Zaten cesaretim olsaydı da, onun da pek muhabbet edecek biri olmadığını anlamıştım sonradan. Yine de; onun yaşamöyküsü bende büyük etki ve saygı duygusu yaratmıştır.

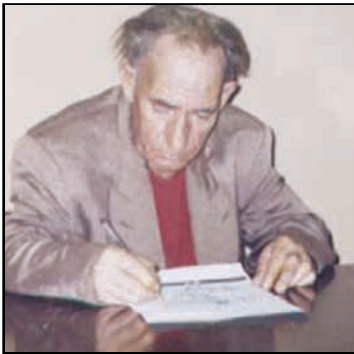
Hani bazı insanlar vardır, gösterişsiz, gösterişten uzaktırlar, fakat hissedenler için saklı bir filozofturlar. Yansıttıkları ışığın kendileri bile farkında değildirler belki. Göz önünde olan bir çok değerli aydınlarımız kadar, önemlidir benim için. Hayatımda, bu bilince vardığımdan beri, daima *az bulunur* “**değer**”leri önemsemiştir. Emek ve çabanın olmadığı bir yaşamda ayakta kalmak, övünülecek bir şey olmanın aksine bir ezadır.

Zeki Beyner bu anlamda, hayattayken olduğu gibi sonsuza kadar da önemli bir “**değer**” olarak dimdik ayakta kalacaktır... ■

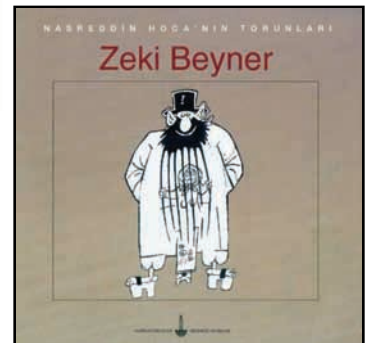

Portre: AZİZ YAVUZDOĞAN

AZİZ YAVUZDOĞAN

Zeki Beyner'in son fotoğraflarından biri. Ve uzun yıllar sonra 1993'te çıkartabildiği nüfus kağıdı. Ancak doğum tarihi 1930 olarak yanlış kaydedilmiş.

Zeki Beyner'in hayattayken iki karikatür albümü yayımlandı. 1970 yılında E Yayınları'ndan çıkan “Keşkül-ü Fukara” ve Karikatürcüler Derneği'nin 2000 yılında yayımladığı albüm.

Zeki Beyner, karikatürümüzün belleğinde yaşıyor...

Karikatür sanatının kahramanlarından biri: Zeki Beyner...

Ergin Gülen (karikatürist)

Bazı insanlar, içinde yaşadıkları topluma yetenekleri ve edindikleri kültür değerleriyle katkıda bulunurlar. Bu gibiler çoğunlukla politikacıların, sanatçıların ve bilim adamlarının arasından çıkarlar. Halka sağladıkları kazanımlara baktığımızda, çağın özelliklerini yakalamak için özel pencereler açtıklarını görürüz. Zeki Beyner, tesadüflerle de olsa ömrünü hem Türk insanının yaşamına katkıda bulunmaya

hem de Türk Karikatür sanatına yenilikler getirmeye adanmış cesur bir çizerci. Fakir halkı temsil etmek üzere “kıçı yamalı pantolon” desenini ilk kez kullanan karikatüristti, bu biçimle ölümsüzleşirken sosyal düşünceden yana hareket etmekten kaçınmıyordu. Beraber çalıştığımız devrede Çetin Emeç gibi güçlü bir genel yayın yönetmeninin, “Zeki Bey, burası Akbaba değil! Burada şunun gibi çizmen gerekir,” demesine karşın o, bildiğinden şaşmamış, dergi kapanıncaya kadar da ödünsüz çizmişti... Yakın arkadaşı olarak ben onun sanatını ve kişiliği ayrı ayrı düşünürüm ve benim için karakteri her zaman önde gelir: Okul eğitimi almamış olmasına rağmen kendisini otoritelere kabul ettirecek kadar iradeli davranmış, karikatür sanatının burjuvalarına karşı sessiz bir savaş vermiştir. Dönemin Başbakanı ile yemek yerken Cumhurbaşkanı’nın nezdinde bulunmuştur. Ancak hiçbir yerde ve konumda kişiliğinden ödün verdiğini söyleyecek bir kişinin daha bulunması mümkün değildir. Bana göre Zeki Beyner, sanatı ve kişiliği ile karikatürist

olmak isteyen herkese örnek gösterilecek özelliklere sahip biridir. “Yerim dar,” diyenlere dudaklarını kıvrarak güldüğünü görür gibiyim. Anadolu Üniversitesi’nin İletişim Fakültesi öğrencilerinin benden karikatür hakkında bir konuşma yapmamı istedikleri bir sırada, farkında olmadan Zeki Beyner’i anlatmaya başlayınca şaşırdığımı hatırlıyorum. Kâğıt, kalem ve silgiden uzak kaldığında bile eser verebilecek kapasiteye sahip biriydi. Onu öğrencilere, özellikle bu yönü ile örnek vermek istemiştım. Çünkü ben hâlâ, “bu durumda Zeki olsaydı ne yapardı,” diye düşünmem nedeniyle ondan güç almaya devam ediyorum... Ömrünü nüfus cüzdansız geçiren Zeki Beyner’in emekli olabilmesi için Hürriyet Holding hakkında dava açması gerektiğinde bana da şahidi

olmak düşmüştü. Çabuk sonuçlanan duruşmalar, onun hayatını özetleyen belgelere benziyorlardı. Bu olayın ardından ilk defa bir nüfus cüzdanı sahibi oldu.

Kıvrak bir zekâyâ sahip olan Zeki Beyner, sanatının doruğuna erişirken özgün deseniyle de kendisine ayrı bir yer edinmişti. Çalışma tarzı, işverenlerle olan ilişkileri, farklı huysuzlukları ve erişilmesi zor olgunluğu ile saygı duyulacak biri olarak yaşadı. Kapısı çalındığında, “evde yokum,” diyecek kadar aykırı davranmasına rağmen, her aylığını aldığından ondan para yardımı istemeğe koşan çizercilere hiçbir zaman “yokum” kelimesini kullanmadı...

Onu her zaman saygıyla anıyorum. ■

(Küçükkuyn, 5 Ağustos 2013)

Tek başına bir dergiydi, o..

Osman Yavuz İnal (karikatürist)

Onu ilk kez Akbaba’daki çizgilerinden tanıdım. Adı gibi ZEKİce bulunmuş konularını, kendine has çizgisi ile çizdi. Gerçi karikatürlerinin altına imzasını atmasa da onu, bir bakışta çizgilerinden tanırdık. Sadece çizgisi değil, karikatürlerinin konusu da kendine özgüdür. Doğal sanat yeteneğine sahip, kendi kendisini yetiştirmiş bir sanatçıdır. Belki de karikatürlerini bu kadar sevmemizin nedeni; çizgisi ve konularındaki bu

naifliğidir. Uzun çizgi hayatında her konuda çizmiş olsa da en başarılı, en hatırlanan çizgilerinin konusu yoksulluk ile ilgili olanlardır. Çizgilerinin konusunu da kendi hayatından almıştır. Onun için bir simit, bir çorba kaşığı, yamalı veya yırtık bir pantolon zengin fakir tezatını oluşturan harikulade karikatürler üretmesine yeterlidir. Siyasetçileri epey karikatürüne malzeme etmiş, eksik ve

yanlış davranışlarını kendine has üslupü ile eleştirmiştir. Gerçi her kadın güzeldir ama Zeki Beyner’in karikatürlerinde kadın, hep güzel çizilmiştir. Artık pek kalmasa da arka plan eski İstanbul evleri tarihe çizilmiş çentik gibidir. Bu arka planlar, unutulmaz karikatürlerine bir estetik, artı bir değer katmıştır.

Onu ilk kez Çarşaf Mizah dergisindeki bir iki günlük sayfa sekreter yardımcılığı (adayı) çalışmamda tanıdım. Çok tanışıp konuşmak istesem de bu süre onunla dostluk kurmama yeterli olmazdı, zaten içine kapanık, çabuk dostluk kuramayan bir yapıya sahipti. Ama tek başına bir dergi çıkaracak kadar üretkendi. Pardon Mizah dergisini izlerseniz bu tespiti daha iyi anlarsınız. Orada karikatürlerinin yanında çizgi roman çalışmalarını da görürüz. İnşallah bir gün o çalışmalar da kitap olup, eskimiş dergi sayfalarından çıkartılıp, karikatür sanatımıza kalıcı bir eser olarak kazandırılır.

Zeki Beyner; Türk Karikatür sanatı’nın mihenk taşlarından bir olmayı hak etmiş gerçek bir Halk sanatçımızdır. Kendi yaşantısının bir özetini yapmış olduğu Keşkül ü Fukara karikatür albümü, tpkı Keşkül-ü Fukara Tatlısı (*) gibi Türk Karikatür sanatına enfes bir tad katmıştır.

(*)Keşkül-ü Fukara Tatlısı: 1-Osmanlı Devletinde; doyurucu ve tok tutaması nedeniyle fakirlere dağıtılan yüksek kalorili sütü bir tatlı.

2-Mevlevi dervişleri gurur ve kibirlerini yenmek için kollarına zincirlerle Hindistan cevizini içi oyulmuş suretiyle elde edilen kapları, keşkülleri asar, halkın arasına karıştır, topladıkları kuru gıdaları ihtiyacı olan fakirlere dağıtırlardı. Bu sebepten imarethanelerde dağıtılan bu tatlıya da Keşkül ü Fukara denilmektedir.

Raşit Yakalı

Raşit Yakalı *karikatürist*

Zeki abiyi İstanbul'a geldiğim yıllarda Pardon Mizah Dergisi'nde tanıdım. Onu odasında görünce 'Eğer karikatüristler böyleyse ben karikatürist olmak istemiyorum' demiştim kendi kendime. Ama yıllar sonra ne kadar çok yanıldığımı anladım. İnsanları kıyafetler ve yaşam tarzlarıyla değil yaptıklarıyla, felsefesiyle, çizgileriyle yargılamalıyım. Kendimden çok utandım. Onun beni en çok etkileyen karikatürü bir tabut taşıyan üç kişiden biri bağırıyor insanlara, 'Haydeeee dördüncü aranıyooooo!' diye...

Zeki Beyner'i 10 Eylül 2002 Basınköy Camii'nden uğurladık. Nur içinde yat Zeki abi. Ustam Semih Balcıoğlu bir gün bana 'Zeki, tam bir halk filozofudur.' demişti...

Semih Balcıoğlu'nun kaleminden Zeki Beyner...

İki yakın dostu vardı:

Cafer Zorlu ve Ergin Gülen.

Çok daha yakın bir dostu vardı, ama

o da erkenden öldü: **Vedat Saygel.**

Gençliği, mizah yazarı Vedat Saygel'le birlikte geçti. Geçti de nasıl geçti? Yokluklarla, sıkıntılarla... Bekâr odalarında ne kadar iyi koşullar varsa, öylesine koşullarda geçti.

Nuruosmaniye Camii'nin avlusundaki bekâr odalarında yılları geçti.

Ne suyu vardı ne tuvaleti.

Sadece yatmak için az bir paraya

kiralınmış bekâr odası işte.

Garibanların kaldığı yerler.

Ama o mutluydu.

Çünkü karikatür çizecek bir yeri

vardı. Gerisi laftı onun için.

Akbaba dergisinde kadrolu ve sözleşmeli olduğu için kısa bir süre sonra da sarı basın kartı sahibi oldu.

Ben o ara her hafta maça

gidiyordum.

Bir hafta baktım ki **Zeki** de gelmiş

basın tribününe. Basın tribününde

bir sürü boş koltuk var, bizim Zeki

merdivende oturuyor. Yanımdaki boş

yere oturmasını önerdim.

"Üstat, orası koltuk, bana göre

değil. Beni merdiven paklar..."

Görüyor musunuz ezikliği?

• **Vedat Saygel** bir süre sonra evlendi. Bu herkes

için şok bir haberd. Herkes birbirine aynı

soruyu soruyordu:

"Zeki şimdi ne yapacak?."

Bu sorunun yanıtını daha önce Saygel vermiş

bile...

Evleneceği hanıma:

"Biz evleniriz, ama benim bir koşulum var.

Ben Zeki'yi sokakta, bekâr odalarında

bırakamam. O bu yaştan sonra tek başına

kendini idare edemez. Bizimle aynı evde

kalsın, ona da bir oda veriliriz, yatar, kalkar,

arada çalışır bize ayak bağı olmaz..." Kadın da

iyi kadınmış. **"Peki,"** diyor.

Bu böyle gidiyor. Saygel'in dediği gibi Zeki, gerçekten de ayakbağı falan olmuyor.

Ama kader işte.

Bu kez de Saygel hasta-lanıyor ve kısa bir süre sonra ölüyor.

Bu kez Bayan Saygel,

"Ben seni hiçbir yere

bırakmam. Sen bana

Vedat'tan armağansın.

Zaten Vedat'ın hastalığı

sırasında bana vasiyeti

var, 'Ben ölürsem Zeki'yi

evden çıkarma sakın.

Kalabildiği kadar sizlerle

kalsın,' dedi. Onun için

sen hiçbir yere gidemezsin.

Aklından da böyle şeyler

falan geçireyim deme

sakın, üzülürüm

sonra..." diyor.

baktığınız zaman elini kolunu sallayarak geldiğini görüp, **'karikatür getirmede'** dersiniz. Siz daha sormadan o pantolonunun arka cebinden bir, pantolonunun paçasını kaldırır çorabın içinden bir ve ceketinin iç cebinden 2-3 olmak üzere 4-5 karikatürü şıpınışı çıkarıp kâğıtların buruşukluğunu şöyle eliyle bir düzeltmeye çalışıp masanızın üzerine koyuverirdi.

Tabii ne kadar düzeltdiye.

Ne yapacaksınız, Zeki bu...

Karikatürleri de, yüzünde genç yaşta oluşan

çizgiler gibi buruştu.

Az tanıyan sevmeyebilirdi onu. Ama iyi tanıyan

onun için asla kötü bir şey düşünmezdi. ■

(Memleketimden Karikatürcü Manzaraları, Can Yayınları, 2003)

Semih Balcıoğlu

Zeki Beyner, karikatürümüzün belleğinde yaşıyor...

ZEKİ BEYNER...

Turgut Çeviker

Turgut Çeviker (eleştirmen-yazar)

Zeki Beyner'i, lise yıllarımda izlediğim *Akbaba*'da tanıdım. Çarşamba'da (Samsun) karikatür üzerine bilgi, görgü ve deneyimler konusundaki kaynağım **Erol Özdemir** idi. Erol ağabey ile *Akbaba*'yı neredeyse her buluşmamızda konuşurduk. 1972 Yazı'nda İstanbul'a yerleşmek üzere giderken yanıma Erol ağabeyden bir demet karikatür almıştım. Kente yerleşince, bir gün *Akbaba*'nın yolunu tutacaktım. Şişli, Kocamansur Sokak'taki -üniversiteye benden önce girmiş olan- okul arkadaşlarımin evine kapağı attıktan

sonra, kenti tanıma gezilerimin birinde Çağaloğlu'na yollandım... *Akbaba*'dan aldığım adres elimde, sora sora "*Akbaba*" tabelasına ulaştım... Doğrusu o tabelayı gördüğümde heyecanlanmıştım (aynı duyguları *Yeşilçam*'ı tanımak için girip çıkmalarım da yaşamıştım).. 1977'de kapanacağı son adresten aradığım (*Divanyolu Klodfarer Caddesi, No. 8-10, Daire: 3, İstanbul, Tel.: 22 18 11*).

Dört katlı, koyu bir renkle boyalı 1950'lerin modernist bir yapıydı. Girişte kapıcı bile yoktu; yazın bunalıcı sıcağında içeri girdiğimde sanki bir sarnıca girmiş gibiydim. Loş ve serin boşlukta merdivenler beni ürkek adımlarla *Akbaba*'nın kapısına çıkarıvermişti. Elimde bir zarf, içinde **Çarşambalı Heprezol Erol**'un en az 15 karikatürü... Boru değil, *Akbaba*'nın eşliğindeydim! Bir cesaret kapı zilini çaldım ve hamal kılıklı bir kişi kapıyı açtı (bu kişinin kapıcı **Kadri** olduğunu -yıllar sonra- **Cafer Zorlu**'dan öğrenecektim; **Aziz Nesin**'in ünlü hikâyesi "*Başka bir Kadri*" adlı hikâyesinin kahramanı).

Karikatür getirdiğimi, yetkili bir kişiyle görüşmek istediğimi söyledim, merdiven boşluğu gibi loş antrede. Derdimi anlatırken gözlerim fırıldak gibi dönüyordu;

apartmana giriş yönündeki odanın açık kapısından gelen ışık, antreyi algılamama yardım ediyordu. İşte diyordum, başyazarın odası bu olmalı. Erol ağabeyden dinlemelerimle **Yusuf Ziya Ortaç** benim için hey heyli bir adam. İşte onun odasıydı gördüğüm...

Derken kapıyı açan adam, gidip konuştuktan sonra beni bir odaya yönlendirdi. Tam karşımdaki odaya girdim. Burası, antreye göre aydınlık sayılırdı. "L" biçiminde yerleştirilmiş iki masa ve iki karikatürcü vardı içerde. Biri çiziyor, diğeri sigara tütürtüyordu. Sözlü sınava

girmiş bir öğrenci gibiydim odada. Bana bakını hemen tanıdım: **Zeki Beyner**'di o. Karikatürlerindeki gibi bir insandı. Bana masanın önündeki sandalyeye oturmamı söyledi. Oturdum ve elimdeki zarfı **Zeki Beyner**'in önüne koydum. Diğer kişiyi tanıyamamıştım. Saçsız, esmer ve büyük bir başı vardı. Kalın camlı gözlüğü burnunun üstünde, bir yandan çiziyor bir yandan da bana bakıyordu. İşinde gücündeydi ve acelesi vardı sanırım. *Akbaba*'nın son sayfası olan "*Milletler Güliyor*"u hazırlıyordu.

Zeki Beyner, zarfı açtı ve karikatürlere bir bir alıcı gözlerle baktı; daha sonraları sonra **Mim Uykusuz** olduğunu anlayacağım ikinci çizirin önüne koyuverdi. **Uykusuz**, şöyle bir göz attı ve işine baktı... **Zeki Beyner**, karikatürler için bazı şeyler söyledi. Cümleleri tam olarak şimdi anımsayamıyorum (*üsenmeyip günlük defterlerime baksam, ne dediyse orada bulabilirim aslında*); ancak önemsemeyen bir bakıştı bu. Karikatürlerden birkaç tane de olsa almış mıydı kullanmak üzere, şimdi anımsayamıyorum... O günün bende bıraktığı etki kötüydü. Bu ziyaret, benim için aynı zamanda **Babıâli**'yle tanışma anlamına da geliyordu. *Akbaba*'nın serin ve loş aydınlığında bana dokunan ilgisizlik, -lise resim öğretmenim, ressam ve eski **Babıâli** ressamlarından- **İhsan İncesu**'dan dinlediklerimle birleştiğinde içimde kalın bir tedirginlik oluşturmuştu.

Zamanla *Akbaba*'yı, **Zeki Beyner**'i ve **Mim Uykusuz**'u tanıdım; onları ziyaret ettim. Hatta yönettiğim *Diyojen*'de **Zeki Beyner**'den karikatür yayımladım. *Akbaba*'da 1972 Yazı'ndan kalan anılar, onlara bakışımı hiçbir biçimde etkilemedi. Onların davranışlarının ardındaki yorgunlukları kavradım... **Beyner** de **Uykusuz** da karikatür tarihimize ayrıksı ve benzersiz bir kişisel tarihe sahipler.

Zeki Beyner vesilesiyle, *Akbaba*'yı, **Mim Uykusuz**'u ve kapıcı **Kadri** amca'yı iyilikle, sevgiyle anıyorum. Yapıtları ve anıları daima bizimle olsun. ■

(Yeldeğirmeni, 2 Ağustos 2013)

Akbaba'nın son adresini gösteren bir fotoğraf. Sokağın sol başından içeri doğru ikinci binadır (hafif dışa çıkıntılı). Ve **Zeki Beyner**'in karikatürünün yer aldığı, 14 Nisan 1976 tarihli *Akbaba* dergisinin 16. sayısının kapağı.

Karikatürümüzün 3 ustasından Zeki Beyner'in portreleri...

CAFER ZORLU

GÜNGÖR KABAKÇIOĞLU

SEMİH BALCIOĞLU

Necati Güngör *gazeteci-yazar*

Zeki Beyner'i öyle uzun boylu tanıdığımı söyleyemem. Onu kişi olarak değil de, herkes gibi karikatürleriyle tanıdım asıl. Ta çocukluğumdan beri izlediğim karikatürcülerden biriydi. Akbaba'da yayımlanan o, park köşelerinde yaşayan, üstü başı yırtık pırtık adam ya da damı uçmasın diye üzerine taş konulmuş gecekondukar unutamadığım motiflerdir. O, park köşesinde yaşayan karikatür tipinin Zeki Beyner'in kendi olduğunu, yaşamından kesitler çizdiğini üstadı tanıyan arkadaşlarımdan öğrenecektim. Necmi Rıza, Cafer Zorlu, Sunder Erdoğan iyi tanırlardı Beyner'i; ona takılır, şakalaşırlardı. Semih Poroy, Ferit Avcı'nın da olduğu grubumuzla bir iki kez aynı meyhane masasının çevresinde bulunduk Zeki Beyner'le. Tabii çocukluğumdan gelen saygıyla mesafelidurdurdum üstada karşı. O ise herkese karşı saygılı, ölçülü, sukundu. Sorulmadan konuşmuyordu. Çekingen halleri hâlâ gözlerimin önündedir. Tuhaf alışkanlıkları, yaşamına ilişkin durumları, daha çok Sunder'den dinlemiştir. Örneğin, arkadaşının evine kapıdan girmeyip boyuna pencereden girmesi onunla ilgili anlatılan hikâler arasındadır. Yusuf Ziya Ortaç'ın, Zeki Beyner'in karikatür çizdiği kâğıdı önce ütücüye, sonra klîşeciye gönderdiği hikâyesi de öyle... Erken ölümüne, onu daha yakından tanıma şansımızı ortadan kaldırdığı için üzüldüğümü söylemeliyim.

Erdoğan Karayel *karikatiirist*

Zeki abiyle Vedat (Saygel) abinin atışmaları Çarşaf'ta günlük çerezlerimizdi adeta... Öyle nükteli ve spontane diyaloglardı ki gülmekten iş yapamazdık. Neco (Necati Abacı) ile gündüz okuyup akşam çalıştığımız için gündüz muhabbetlerini kaçırırdık çoğunlukla. Tam onların gitmesine yakın başlıyordu çünkü bizim Çarşaf mesaimiz. Günlerden soğuk bir kış günüydü. Her zamanki gibi Zeki abinin ayağında çorap yoktu. "Abi" dedim, "Seni görünce ayaklarım üşüyor. Oysa iki çorap var ayağımda ve bot giydim..." "Muhallebi çocuğusun da ondan" dedi, "Bense Keşkül-ü Fukara"...

Her keşkül veya muhallebi yediğimde bu muhabbet aklıma gelir. O ve onun gibi ustalarla birlikte çalışmanın keyfi anlatılmaz, yaşanır. Işıklar içinde uyusun(lar)...

Öznur Kalender *karikatiirist*

Zeki ağabey sadece hayatın kendisinden değil, hayatı teşkil eden her unsurdan darbe yemiştir... Düşünün bir insan doğduğundan öldüğü ana kadar tam 70 küsur yıl sürekli dışlanır sürekli çile çekebilir mi? O bunu yaşamıştır. Size unutulmayacak bir olaydan söz edeyim... Zeki ağabey 16 yıl koskoca Hürriyet gazetesinde kadrosuz olarak çalıştı ve sonunda beş parasız sokağa bırakıldı. O kadar zor durumda kaldı ki; sonunda meyhanelerde ona buna eski çizdiği karikatürleri göstererek 3-5 kuruş toplayıp geçinmeye çalıştı. Bu dramı duyan Nebil Özgentürk "Bir yudum insan" programında Zeki ağabeyin bu içler acısı hayatını yayınladı. Ve sonra ne oldu biliyor musunuz? Zeki ağabeyi beş parasız sokağa atan Hürriyet, o yıl Nebil Özgentürk'e, bu başarılı çalışmasından dolayı ona "Yılın Röportajı" ödülünü verdi... İşte sözün bittiği yer...

Zeki Beyner, karikatürümüzün belleğinde yaşıyor...

Keşkül-ü Fukara...

Dr. Halis Dokgöz (karikatürist)

1985’de karikatüre başladığım yıllarda **Gırgır** ve **Çarşaf** dergilerinin yeni sayıları her hafta heyecanla beklenirdi. **Çarşaf** dergisinde bir çizer, çizgileri ve yaklaşımlarıyla diğer çizerlerden hemen ayrılırdı. En azından benim için öyleydi. Bu çizer **Zeki Beyner**’den başkası değildi. Tarama ucuyla çizilen karikatürler eğimli, dairesel hatlar içeren hareketli ve yaşamdan enstantaneler içeren anlık fotoğrafları çağırıyordu. Çizgileri gerek biçem, gerekse içerik olarak tam anlamıyla kendine özgüydü. Çizgiler yaşamışlığın ve yaşamakta olanın izlerini taşıyordu. Gençlik

söylüyordu. Parayla işi olmadığını parayı sadece yaşamak için kullandığını söylüyordu. Çok para kazanmasına karşın yaşamını tam anlamıyla “**keşkül-ü fukara**” olarak sürdürmek istediğini ve sürdürdüğünü, bu sayede hayatta kaldığını belirtiyordu. Karikatür ve sanat dünyasında hak etmekten çok ilişkilerden ve dirsek temaslarından çok rahatsızdı. Her türlü materyale çizdiğini sıklıkla da sigara kağıdına çizdiğini daha doğrusu eline ne geçerse çizdiğini söylüyordu. Yaşam biçimi ve tarzı olarak belirlediği “**keşkül-ü fukara**” çizgilerinin de temelini oluşturuyordu. Sevgili **Zeki Beyner**’e arkasında bıraktığı eserleri için teşekkür ederken değerli karikatürcülerimizin artık yüksek lisans ve doktora çalışmalarıyla gerektiğinde değerlendirilerek araştırılması ve elbette yayınlanması gerektiğini düşünüyorum. Üstelik bu çalışmaların üstadlarımız yaşarken kendilerinin de görebildiği süreçte gerçekleşmesini diliyorum. ■

Zeki Beyner’le gerçekleştirdiğimiz söyleşiyi aşağıdaki bağlantıdan okuyabilirsiniz:

<http://halisdokgoz.blogspot.com/2010/09/zeki-beyner-soylesisi.html>

(12 Ağustos 2013)

yıllarımızda imrendiğimiz ve zaman zamanda öykündüğümüz bir çizerdi. Yıllar sonra İstanbul’da bulunduğum dönemde üstadla **Karikatürcüler Derneği**’nin bazı etkinliklerinde ve sergilerde karşılaştım. İlk başlarda içe dönük fazla konuşmayı sevmeyen kendi halinde bir karikatürcü izlenimi veriyordu. Karikatürleriyle kurduğum geçmişten gelen diyalogu üstad ile ne yazık ki kuramamıştım.

1999 yılıydı, karikatürcü arkadaşlarım **Mehmet Gölebatmaz** ve **B. Sadık Albayrak** ile usta çizerlerle söyleşiler yapma kararı almıştık ve ilk söyleşeceğimiz çizer de Zeki Beyner’di. *Zeki Beyner söyleşisi gerçekleşti ama projemizin gerçekleşen tek söyleşisi de bu oldu.*

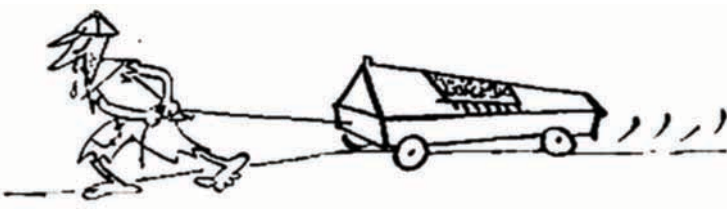
Zeki Beyner ile sonbaharda **İstanbul, Küçükçekmece Basınköy**’deki evinde buluştuk. Deniz manzaralı yeşillikler içinde 2 katlı bir evin giriş katında görüşmüştük kendisiyle. Mizah yazarı **Vedat Saygel**’in ölene kadar evinde kalmasına izin verdiğini, o nedenle bu evde yaşadığını, beş parası olmadığını söylemişti üstat. Ev ortamı dağınıktı, ancak düzeni olan küçük bir masa dikkatimizi çekiyordu. Floresan ışıkla oluşturulmuş bir düzenek, daha önceden çizilmiş yüzlerce karikatürler, çizilmek üzere hazır duran boş kağıtlar, çini mürekkebi, tarama uçları ve etrafta yığıla dergiler, gazeteler, kitaplar...

O sessiz, dingin ve içe dönük olarak düşündüğüm **Zeki Beyner**, sorularımızı tamamlamaya izin vermeden engin felsefi yaşam birikimi ve o zamanki adıyla basınla kişisel ilişkileri ve olan bitenleri soluksuz anlatmıştı.

Zeki Beyner’in **Çarşaf** dergisinden spor gazetelerine ve **Hürriyet**’e kadar çizmediği mecca kalmamıştı. Uluslararası yarışmalara katılmış ve özellikle **İtalya**’dan aldığı bir ödülün söyleşinin değişik zamanlarında sık sık bahsetmişti, belli ki çok önemseydiği bir ödüldü... Ancak yaşamak için çizmesi gerektiğini, o nedenle popüler balonlu karikatürler ürettiğini

Mizah yazarı **Vedat Saygel**, evlendiği kadının **Basınköy**’deki iki katlı evine yerleşirken, çok yakın arkadaşı **Zeki Beyner**’i de yanına almıştı. Zeki Beyner, **Saygel**’in vefatından sonra da bir süre daha bu evin küçük bir odasında kaldı. Evin satışının gündeme gelmesiyle, son yıllarını yaşadığı evi terk edip ortadan kaybolan sanatçı, bir süre sonra çocukluğunun geçtiği **Üsküdar**’da bulundu ve kaldırıldığı hastanede de fazla yaşamadan aramızdan ayrıldı. (FOTOĞRAF: HALİS DOKGÖZ’ÜN ARŞİVİNDEN)

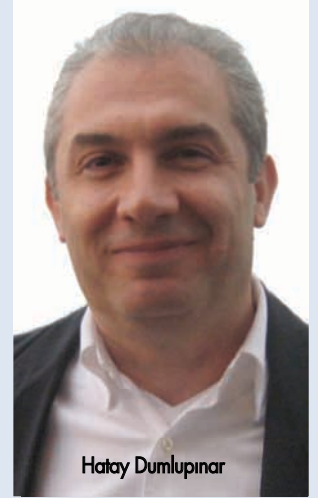
Zeki Beyner'in vefatına tanıklık eden
karikatürcü ve doktor arkadaşımız
Hatay Dumlupınar,
O'nun hastane günlerini bizimle paylaştı...

Sinan Gürdağcık

Sinan Gürdağcık *karikatürist*

'88 ya da '89 yılı olacak; Çarşaf dergisine uğradığım zamanlar, Zeki ağabey, elinde hiç eksik etmediği sigarası, üzerinde yaz olsun kış olsun hiç çıkarmadığı, aslında siyah renkli olan ama göğüs kısmı griye çalan pardesüsü ile masasında oturur, laflarız. Sigaranın külü uzar durur. "Abi, şunun külünü bi silkelesene..." Silkelersin. Ama ne hikmetse o kül parçası küllüğe düşmez, daha da uzamaya devam eder. Bikez söylersin, ikikez söylersin, hep aynı şey... Sonunda olacağına varır, kül parçası pardesünün üzerine düşer. Sözde temizleyecek ya, Zeki ağabey, pardesüye dökülen külü eliyle müdahale ederek büsbütün yayar, sıvaştırır. Bir gün yine uğradım, göremedim, Zeki ağabey erkence çıkmış... Masasının olduğu yerdeki halıda da genişçe bir mürekkep lekesi vardı ki o sırada servise giren derginin ibrikçibaşısı Şinasi'nin gözünden kaçmadı. "Kim döktü ulan bu çini mürekkebinin buraya?" diye höykürünce, çocuklar, "Leke Zeki abinin masasının dibinde olduğuna göre o dökmüş olmalı" dediler. Orada bulunanlardan biri, yanlış hatırlamıyorsam İsa Efe, "O mürekkebi Zeki abi dökmemiştir" dedi. "O dökseydi yere değil, üzerine dökerdi."

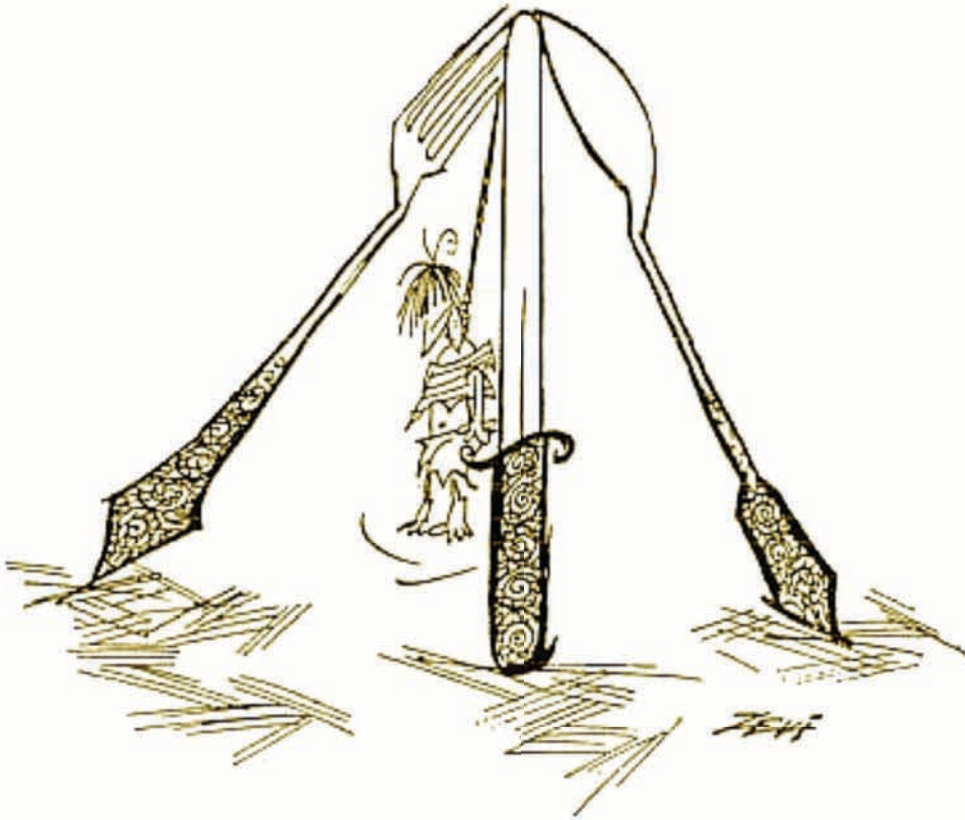

Hatay Dumlupınar

Dr. Hatay Dumlupınar

karikatürist

Halen çalıştığım hastanenin o dönemdeki adı SSK Kartal Hastanesiydi. Cafer Zorlu ile telefonlaşıp, görüşürdük. Zeki Beyner'i çok sever, gençlik yıllarını, Akbaba günlerini hep anlatırdı. Onun ricasıyla iki kez kendi servise yatırdım, Zeki Beyner'i. Kimi-kimsesi olmadığını, sıcak bir yatak ve yemeğe ihtiyacı olduğunu söyledi Cafer Zorlu. Yani bilinen bir hastalığı yoktu. Bana anlatılanlardan, belki 50 yıl öncekinden bile farksız bir insandı Zeki Beyner. Sessiz, içine kapanık, hemen hiç konuşmayan, neredeyse depresif. Sabah vizitte yanına gidip bir gereksinimi, yakınması olup-olmadığını sorardım. Başı önünde sessiz, fısıldar gibi teşekkür ederdi. Ve Cafer Zorlu o yaşına bakmadan, onca yolu teperek, İstanbul'un öbür ucundan gelirdi, sevgili arkadaşını görmeye. Onların o vefa duygusu beni çok etkilemiştir... Yaşlı fillerin ölmeye, mezarlığa gittiği söylenir ya, adeta Zeki Beyner'de yoksunluklarla, yalnızlıklarla geçen çileli bir yaşamın ardından huzur içinde ölmeye gelmişti hastaneye. Zeki Beyner'i, bu vesileyle Cafer Zorlu'yu, karikatürümüzün bu iki ustası ağabeyimizi sevgi ve saygıyla anıyorum.

Serdar Kıcıklar *karikatürist*

1979 kış'ı. Çarşaf'ta bir gün toplantıdan sonra seçilen espiriler çizilmek üzere dağıtılmıştı, ben de biraz kafayı toplamak için Zeki ağabeyin yanına uğramıştım. Önünde bir sürü çizilmek üzere bekleyen espiriler vardı onları inceliyordu, yanına oturmuşum ki cebinden büyükçe bir tarak çıkarak düz, gür ve dağınık saçlarını özenle ve uzunca bir süre taradı. Ve tarağı cebine kaldırdı. Saç tarama işi bitti sanmıştım ki tarak la taradığı saçlarını eliyle hızlı, hızlı gelişi güzel bozmaya tekrardan şekil vermeye çalışıyordu. "Ağbi ne yaptın ne güzel taramıştın" dedim gülümseyerek. Ama o umursamaz bir şekilde devam etti, taramış saçları eskisinden daha karışık darmadağan bir hale sokmuştu. Hatta saçlar dik dik olmuştu. Kendisini saygı ve sevgiyle anıyorum.

Serdar Kıcıklar

Zeki Beyner, karikatürümüzün belleğinde yaşıyor...

BİR GARİP ÖLMÜŞ DİYELER...

Kürşat Coşgun (karikatürist)

Yoksulun ve yoksulluğun çizgili dili **Zeki Beyner**, 8 Eylül 2002 Pazar günü tedavi görmekte olduğu **Kartal SSK hastanesinde** yaşama veda etti.

Türk karikatürünün özgün imzalarından biri olan **Beyner** 1936 yılında İstanbul'da doğdu. Küçük yaşta anne ve babasını yitirdi; çok büyük sıkıntılar içinde sürdürdüğü öğrenimini yarıda bırakarak çalışmaya başladı. Çocukluk ve ilk gençlik yılları boyunca su satıcılığından kömür

toplayıcılığına, tabelacılıktan fabrika işçiliğine kadar birçok iş yaptı.

Yüzünde henüz çocukken oluşan çizgilerin ileride bir çizir olacağının habercisi olduğunu söyleyen sanatçı, yaşamı boyunca çektiği sıkıntıları bir özgeçmişinde şöyle belirtiyor:

"1936 yılında İstanbul'da doğmuşum. Hem de yaşlanmış olarak. Yüzümden bir sürü gereksiz çizgi belirmiş. Hayatta çekeceğim sıkıntılar daha o zaman içime doğmuş olmalı ki, dünyaya gelişime bayağı üzülmiş, aylarca sızlamak bilmemişim."

"Ben de yaparım" dedi, yaptı

Karikatür yaşamı 1955 yılında, yırtık bir gazete parçasının sağ alt köşesinde gördüğü bir karikatürün hoşuna gitmesi ve **"bunu ben de yaparım"** demesiyle başladı ve yaklaşık yarım asır devam etti.

İlk karikatürü 1955'te **Akbaba**'da yayımlandı. Kısa aralıklarla çalıştığı

Yeni İstanbul, Taş, Taş-Karikatür, Amcabey, Papağan, Pardon, Son Saat, Çafcağ gibi dergi ve gazetelerin dışında, **Akbaba**'da 25, **Çarşaf**'ta ise 15 yıl çalıştı.

1962'de **Bordighera** (İtalya) Senato Ödülünü kazandı; 1968 ve 1969 yıllarında çizimleri **Montreal** (Kanada) karikatür yarışmasının albümüne alındı. 1970 yılında ilk karikatür albümü olan **Keşkül-ü Fukara E Yayınları** tarafından, kendi adını taşıyan ikinci karikatür albümü, 2000 yılında **Karikatürcüler Derneği** tarafından **Nasrettin Hoca'nın Torunları** dizisinden yayımlandı. İlk ve tek kişisel sergisini ise 1994 yılında İstanbul'da açtı.

Hep yaşadığını çizdi

Çizgi sanatları konusunda hiçbir eğitim görmeyen **Beyner**, karikatüre başladıktan çok kısa bir süre içinde kendi özgün çizgilerini buldu. Bu çizgiler, yarım yüzyıl boyunca, karikatür severlerin onun imzasını bile görmeden tanıyacakları sınırsız, bizden çizgilerdi.

Zeki Beyner nasıl yaşadıysa, sanatında hep onu yansıttı.

Saç-baş dağınık, üstü başı hırpani, yalınayak yoksullar onun çizgi dünyasının en belirgin karakterini oluşturdu. Toplumun en yoksul kesimlerini yaşamlarından

çarpıcı kesitlerle ve gerçekçi bir dille sundu izleyicilerine. Çünkü o bu kesimi çok iyi biliyordu ve bunun için, karikatürist-araştırmacı **Ferit Öngören**'e göre özellikle 1960-1970 döneminin en etkili iki çizirinden biri (*diğeri Cafer Zorlu*) olmuştu.

Yoksullar öksüz kaldı

Zeki Beyner'in ölümü Türk karikatürü ve mizah yayıncılığımız için gerçekten çok büyük kayıp. Özellikle de yıllarca sözcülüğünü yaptığı yoksulların boynu bükük kaldı.

Tek tesellimiz, dergi sayfalarında, kitaplarında ondan bize kalan binlerce karikatür! ■

Eray Özbek karikatürist

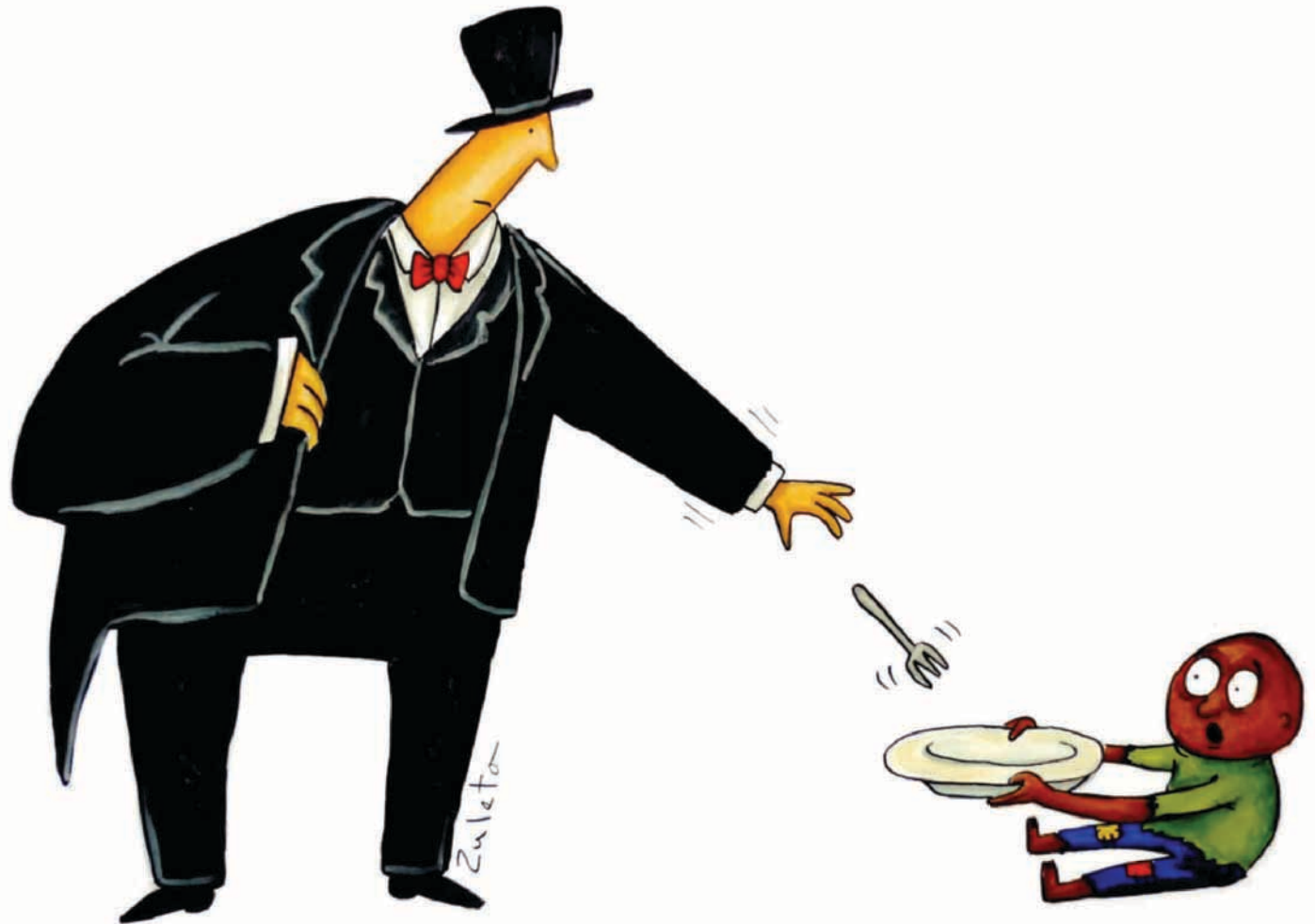
Sevgili Zeki Beyner ile sanırım 1963 yıllarında, Aziz Nesin'in Zübük Mizah Gazetesi'nin yazıhanesinde birçok kereler karşılaşma ve konuşma (Daha doğrusu dinleme) şansım oldu. Aziz Nesin, Zeki Beyner'i çok tutardı. O, Zübük'ün as solisti idi denebilir. Zira, vazgeçilmez Mustafa Ağabey (Mim Uykusuz), yönetici kadrodan sayılırdı. Zeki Beyner, genelde bana iyi davranmaz, şımarık zengin çocuğu muamelesi yapardı. Buna çok üzülür ve sabırla katlanırdım. O zamanların okullarında da sık sık öğretmenlerimizin sert ve kırıcı davranışları ile karşılaştığımızdan ve buna karşın bir çoğunu sevdiğimizden, Zeki Beyner'e ve eserlerine karşı da sevgim ve saygım eksilmemiştir. Gazeteye giderken, kısıtlı öğrenci imkânlarına rağmen, saygı gereği temiz ve özenli olmaya çalışırdım. Onun kaba davranış nedeninin bu takıntı olduğuna inanıyorum; zira o da kılık kıyafetiyle, her zaman ve adeta imaj niyetine, abartmalı diyebileceğim bir perişanı sergilerdi. Gerçek bir sanatçı idi, nur içinde yatsın.

HULE HANUSIC - Austria

MUAMMER KOTBAŞ - Turkey

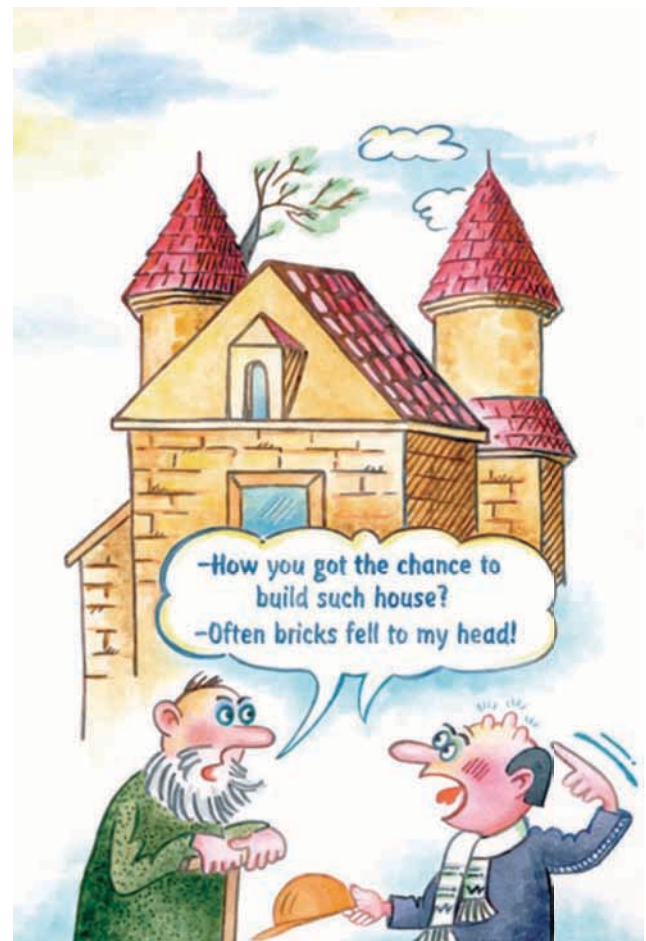
RAUL FERNANDO ZULETA - Colombia

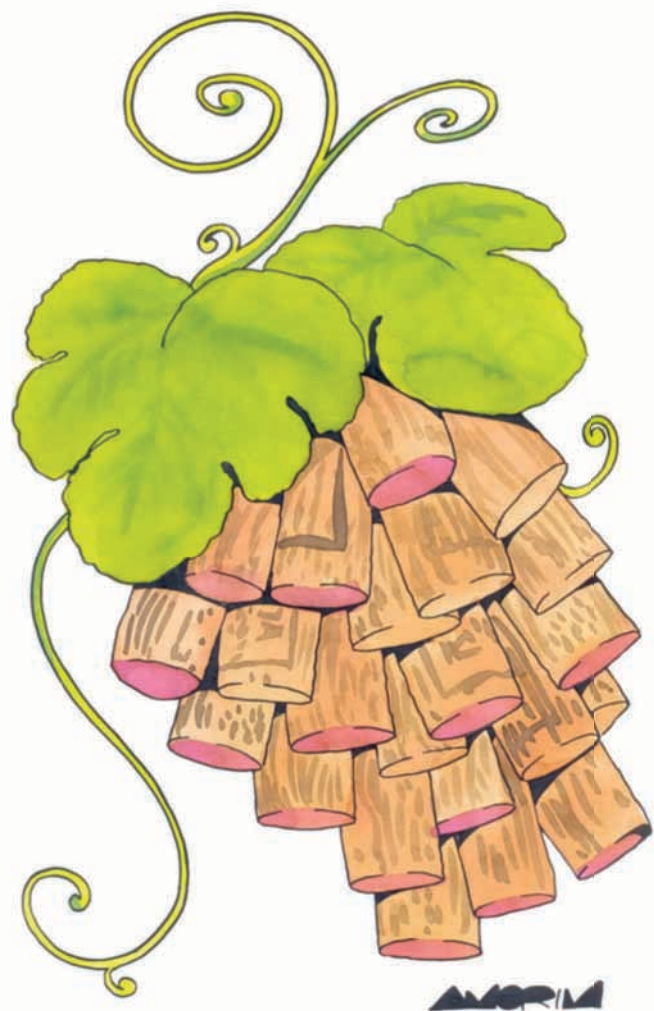
EVZEN DAVID - Czech Republic

GALINA PAVLOVA- Bulgaria

MARINA GORELOVA - Belarus

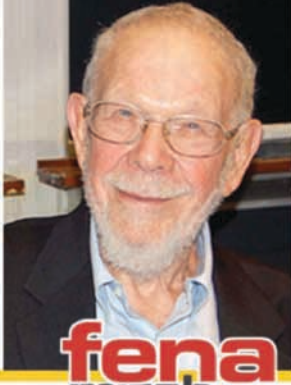
CARLOS AMORIM - Brasil

MAKHMUD ESHONQULOV - Uzbekistan

JIRI SRNA - Czech Republic

Al Jaffee (USA)

Amerikalı ünlü karikatürcü Abraham Jaffee (Al Jaffee imzasıyla tanınmıştır) 1921 doğumlu olan Al Jaffee, bugün 92 yaşındadır ve halen 58 yıldır çalıştığı dünyaca ünlü MAD dergisinde çizmektedir. Al Jaffee, 2008'de, Reuben Ödülleri'nde yılın karikatürcüsü seçilmiştir.

Abraham Jaffee (born March 13, 1921), known as Al Jaffee, is an American cartoonist. He is notable for his work in the satirical magazine Mad, including his trademark feature, the Mad Fold-in. As of 2013, Jaffee remains a regular in the magazine after 58 years and is its longest-running contributor. In 2008, Jaffee was honored by the Reuben Awards as the Cartoonist of the Year.

dünyadan
eski
ustalar..

old master
cartoonists
from around the world

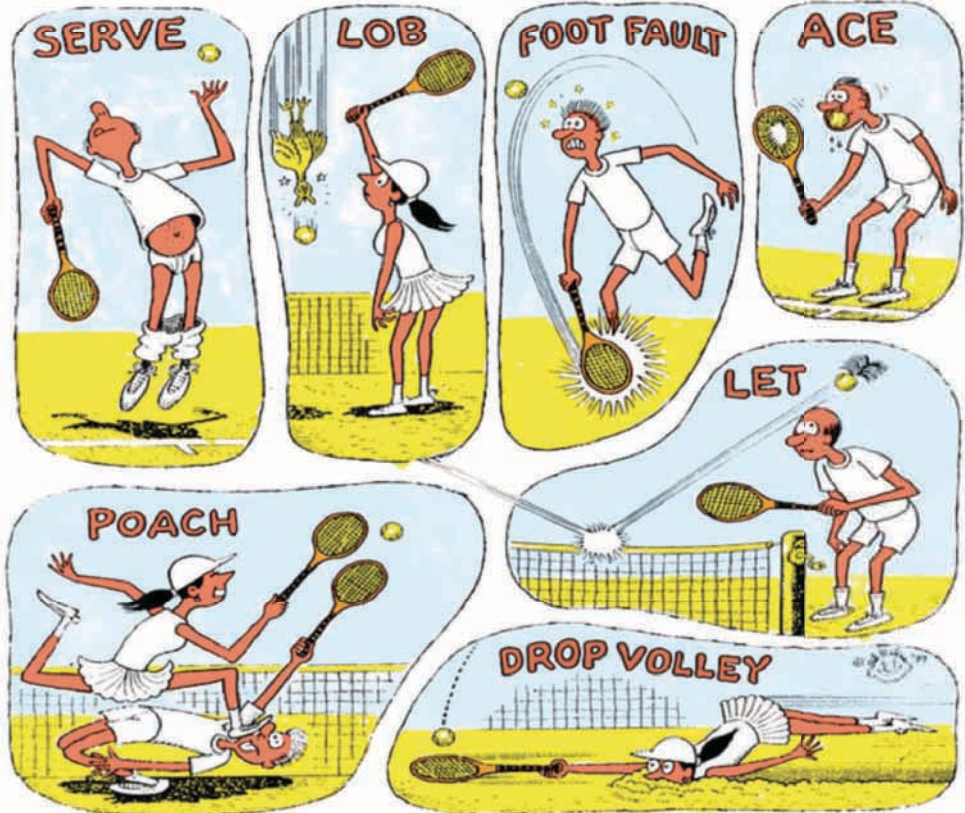
- I'm afraid we've got a hell of a lot of digging ahead of us, professor.
- Korkuyorum profesör. Bunun altı ya cehennem kuyusu ise...

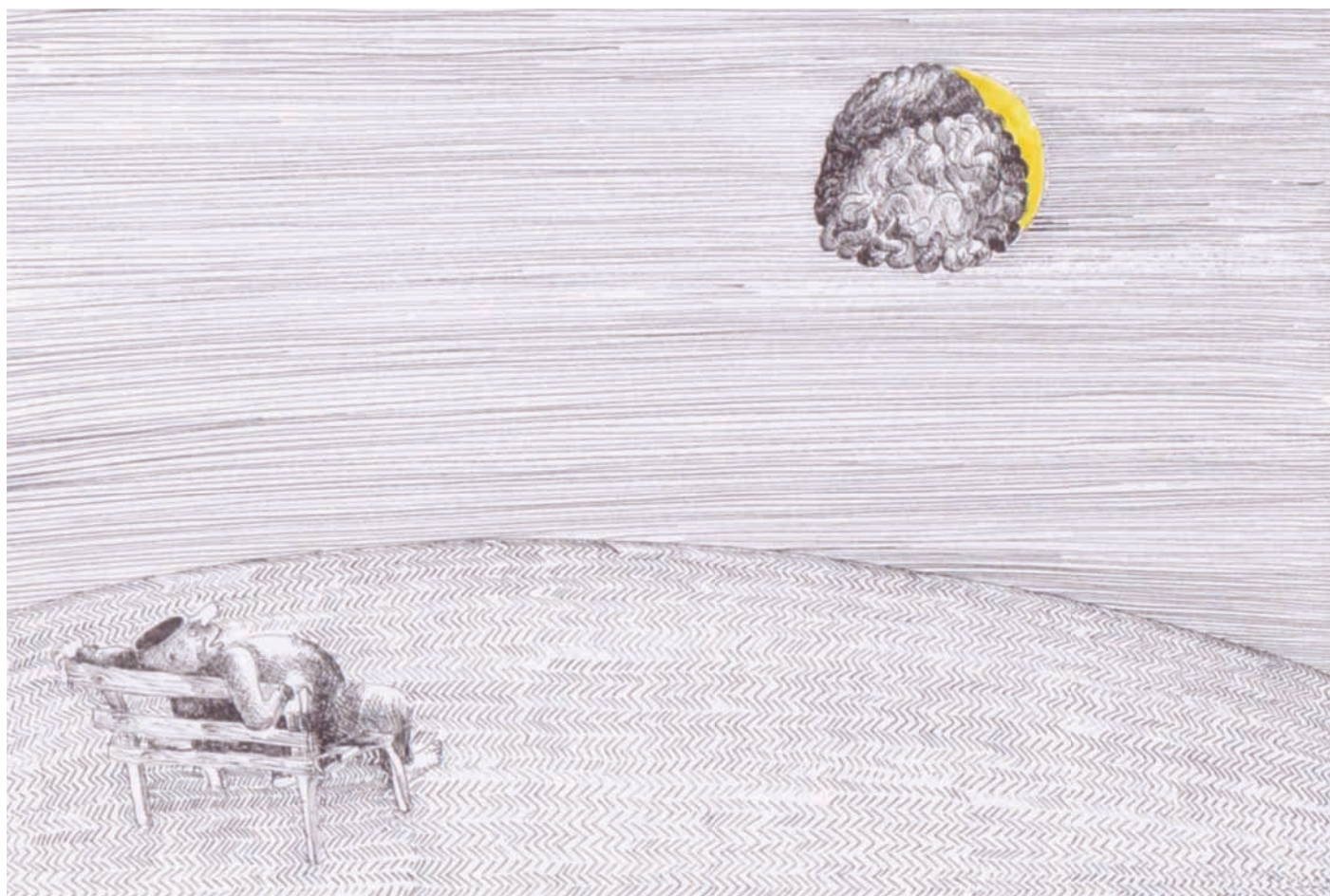
- You realize, Ludlow, this goes on your service record.
- Yaptığının farkında mısın? Şimdi bunun mezarını sen kazacaksın.

TENNIS

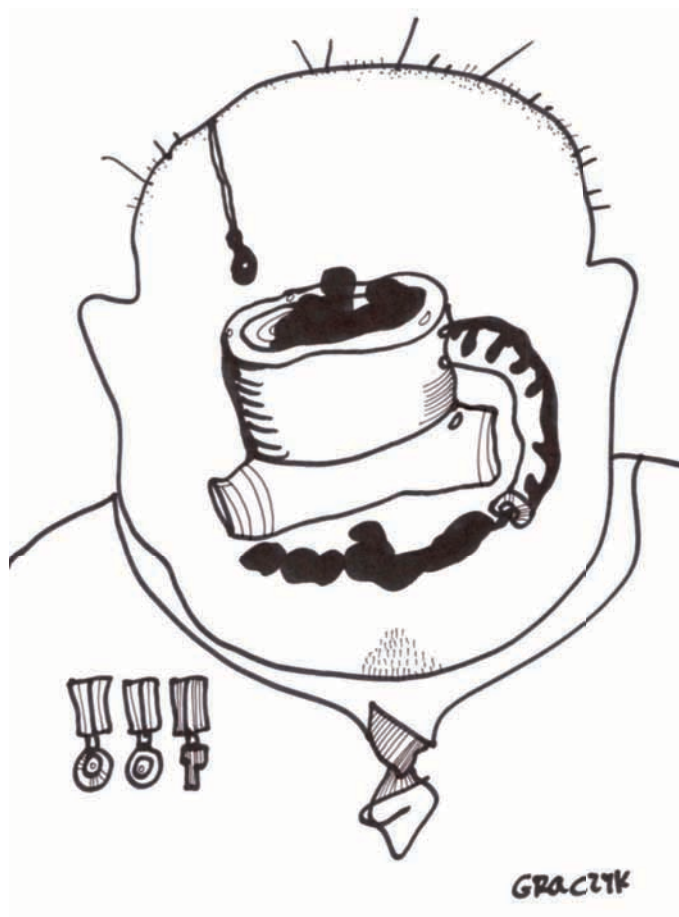

al Jaffee

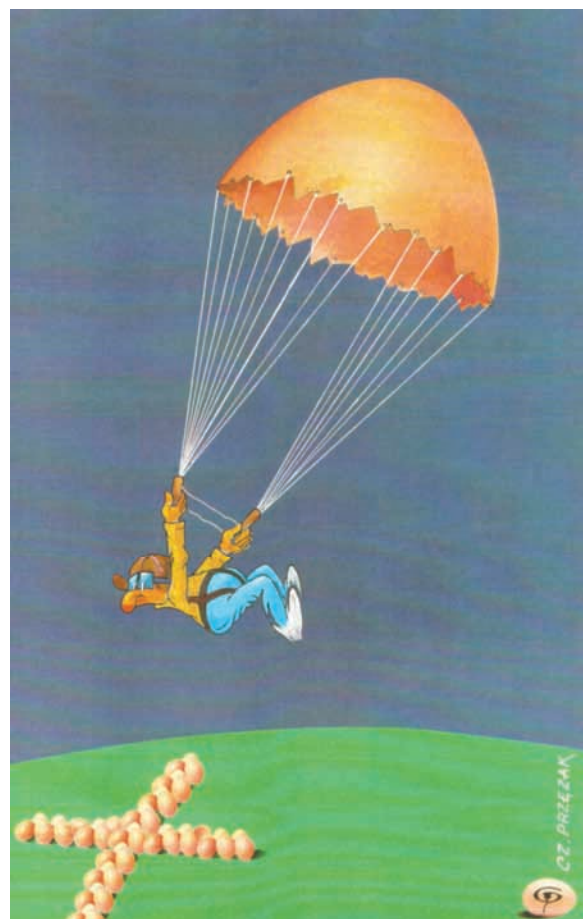

HENRYK CEBULA - Czech Republic

MICHAŁ GRACZYK - Poland

JORDAN POP-ILIEV - Macedonia

CZESLAW PRZEZAK - Poland

ALI DIVANDARI - Iran

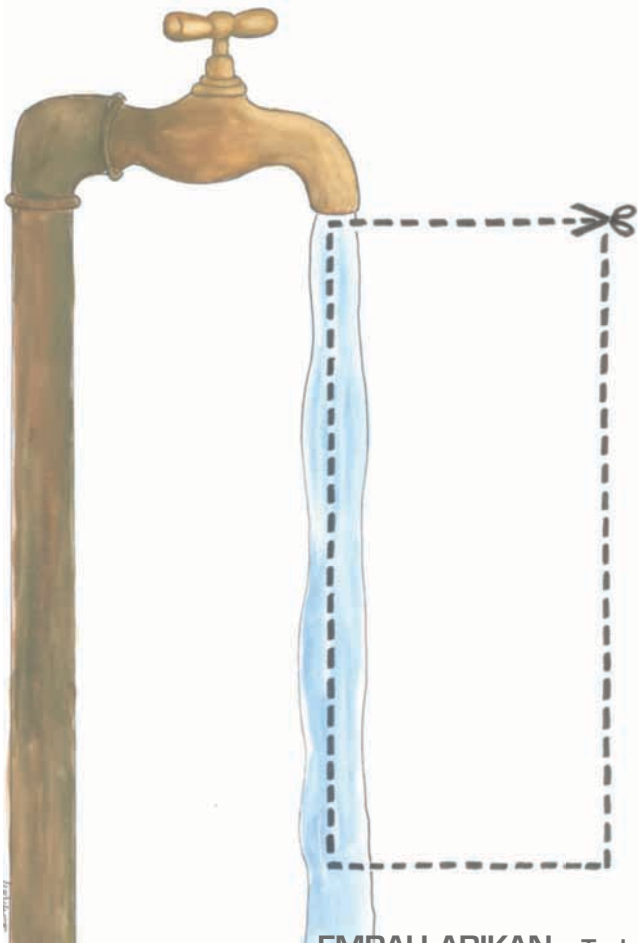
CEM KOÇ - Turkey

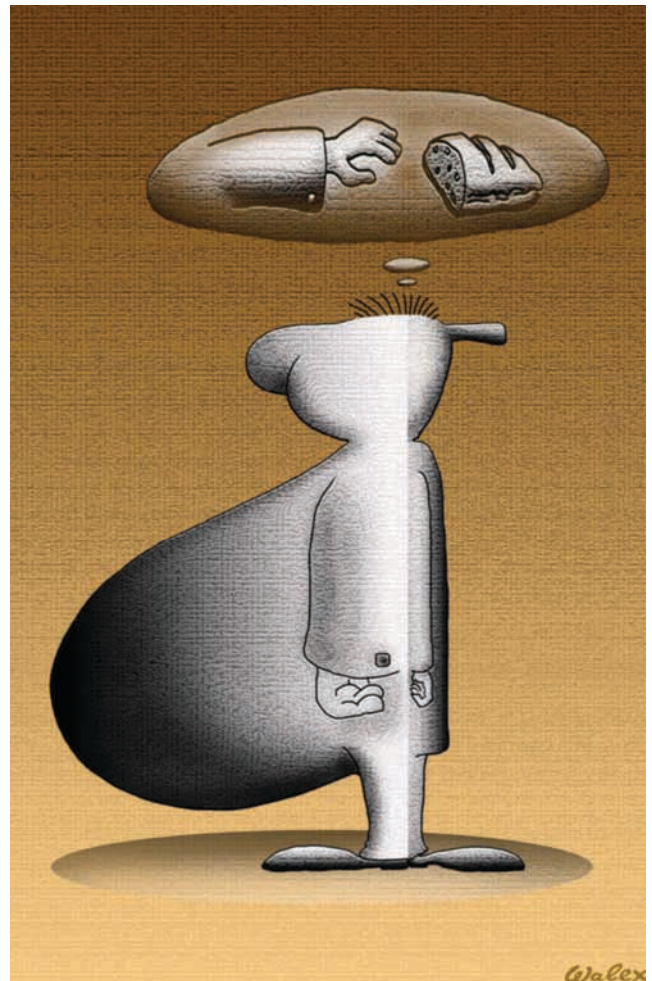
ALEXEI TALIMONOV - England

SADURSKI

EMRAH ARIKAN - Turkey

VALERY ALEXANDROV - Bulgaria

“onarır mı
bizi

o kırık saksının
içindeki...”

“içim
koşuyor ara sıra
lavantalar
arasında...”

NIVALDO PEREIRA DE SOUZA - Brasil

ANATOLIY STANKULOV - Bulgaria

CRISTIAN TOPAN - Romania

Sergey Semendyyayev from Ukrain

by Peter Zavacky

He is a member of The Association of Ukrainian cartoon Association and The Association of Ukrainian Designer.

Leading and famous Ukrainian cartoonist Sergey Semendyyayev celebrates his 60 birthday anniversary in 2013. On the occasion of the Jubilee prepare a successful exhibition in his hometown, for their friends and fans (also a appealing picture book - Semendyyayev 60). Selection of the successful development to date. Born in Berdyansk (1953), he graduated at Ukrainian Printing Institute - I. Fedotova, in city Lviv (1981). Sergey is an excellent draftsman, with deliberate and thematic resonance in plane intellect. He is one of the best portraitists in Ukraine.

He became famous also a solo exhibition in the Ukrainian parliament in capital (He was the first of cartoonist presented his works in the Ukrainian parliament building.)

He is art teacher (Art College), graphic designer (free and commercial), Ex-libris, cartoonist, illustrator and an book graphic designer (more 30 books, in publishing houses in Kiev, Dnepropetrovsk, Zaparozhye, Berdjansk, Toronto - Canada)(last illustrated book "Nice to meet you, Semendyyayev" in the Berdyansk's new project - "Family Album" about famous Berdyansk's families).

He cooperate with newspapers and magazines as : Perec, Krokodile, Trud, Literaturnaya gazeta, Gazeta po Kievski,

Sergey Semendyyayev
Blin, Gateta "2000" ... Kocúrkovo (Slovakia)
He takes an active part in home and foreign competitions and exhibitions - (5x in Slovak republik - Michalovce, Košice, Sliač...
Art Tribute to Adolf Born, Art Tribute Neprakta, Art Tribute Karel Gott,

UKRAYNALI PORTRE KARİKATÜRCÜSÜ Sergey Semendyyayev

Ünlü Ukraynalı karikatürcü ve portre çizeri Sergey Semendyyayev, arkadaşlarının kendisi için düzenledikleri bir sergi ile 60. doğum yılını kutluyor.

Aynı zamanda sanat öğretmeni olan Semendyyayev, ülkesinde karikatür, portre çalışmalarının yanı sıra iyi bir grafik tasarımcı ve başarılı bir ilüstratör olarak da tanınıyor.

Bir çok gazete ve dergide çalışmaları yayımlanan sanatçının, ulusal ve uluslararası yarışmalardan da kazandığı ödülleri bulunuyor. Semendyyayev, 31. Uluslararası Nasreddin Hoca Karikatür Yarışması'nda da "TRT Özel Ödülü" kazanmıştı.

Ukrayna'nın Berdyansk şehrinde yaşayan Semendyyayev, Ukrayna Karikatürcüler Derneği ile Ukrayna Grafik Tasarımcılar Derneği'nin üyesidir.

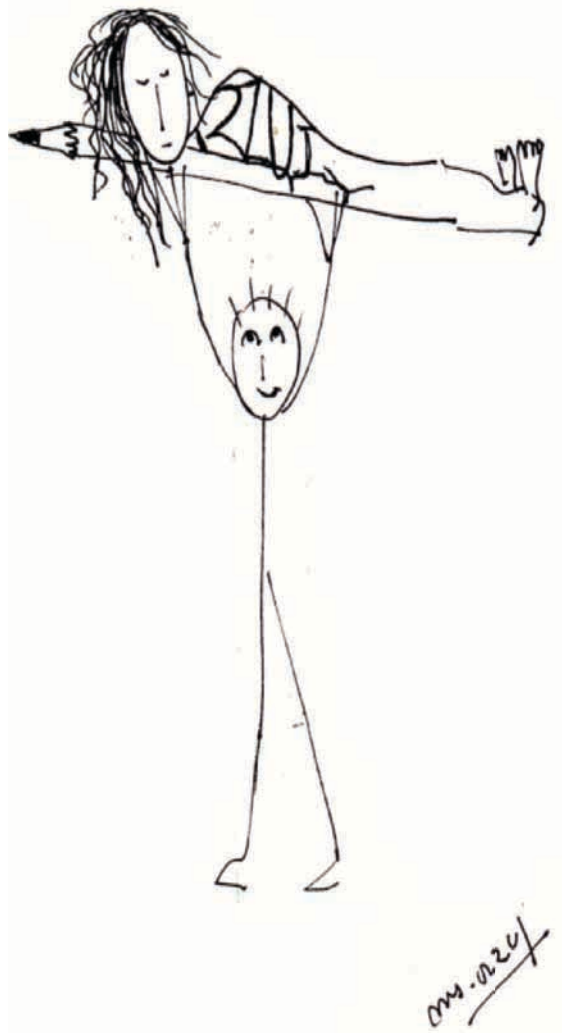
etc...), Poland, Germany, Rusland, Argentina, Korea... He won more than 30 prices, latest interest prizes - for example : Russia (Price of Ural cartoon club, Snezhnik - Snowman, Chelyabinsk, 2012)(Prize - PoKLEVka, newspaper Komsomolskaya pravda, Moscow, 2013), Germany (Gold Prize - Smiling Cat, comix magazine Don Quijote, 2010), Bulgaria (First Prize, City without which we can not, Sofia, 2010, Spezial Prize - XVII. Bienale Humour and Satira, Gabrovo),

Ukraina (at the same time - two prizes, Dictatorship and tolerance, Kijev, 2010), Ukrayina (VZelinsky Prize, Best drawings published in Ukrainian newspapers), Turkey (31th International Nasreddin Hoca Caricature Competition - Prize of National radio and television Turkey). He was accepted as a member of the International Club Cartunion cartoonists (2012). He lives and draws in city Berdyansk. His hobby is photography. ■

ÇİZİMLER: SERGEY SEMENDYYAYEV

RAQUEL ORZUJ - Uruguay

AHMET ÜMIT AKKOCA - Turkey

ZORAN GROZDANOVSKI - Macedonia

BV PANDURANGA RAO - India

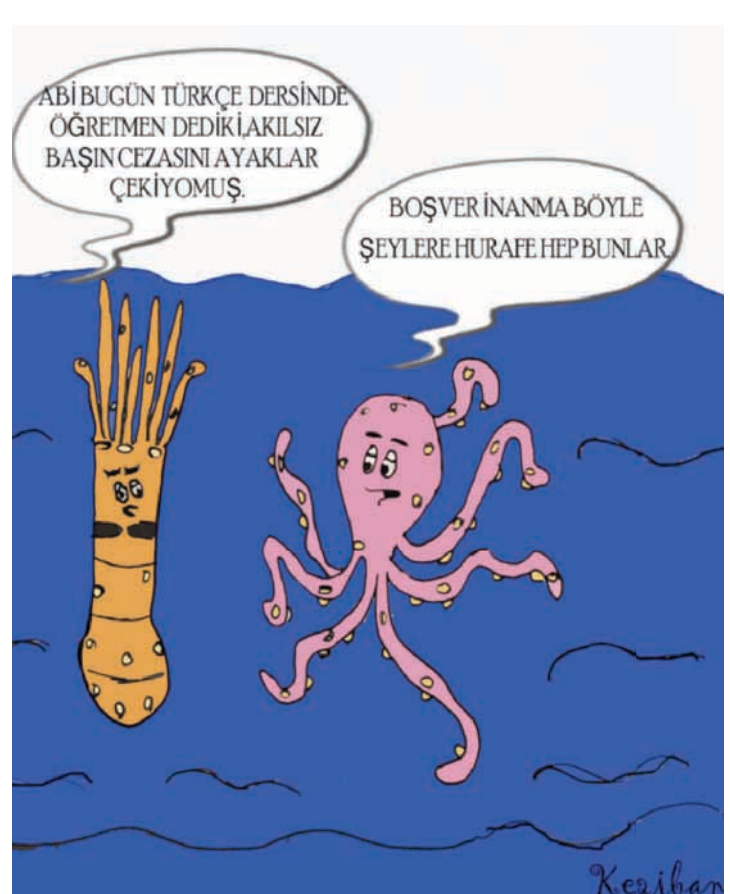

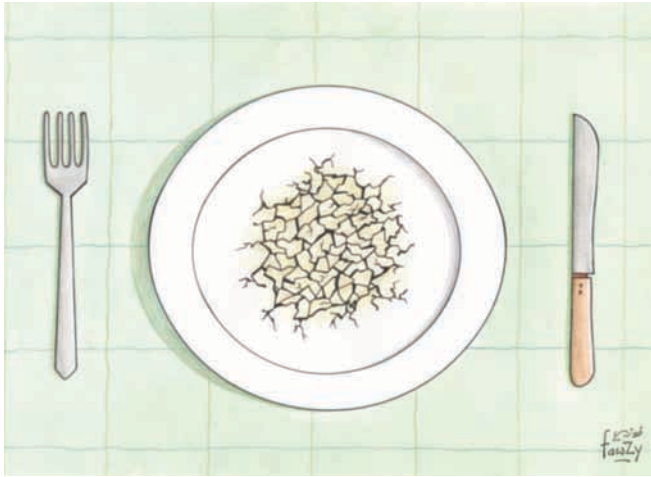
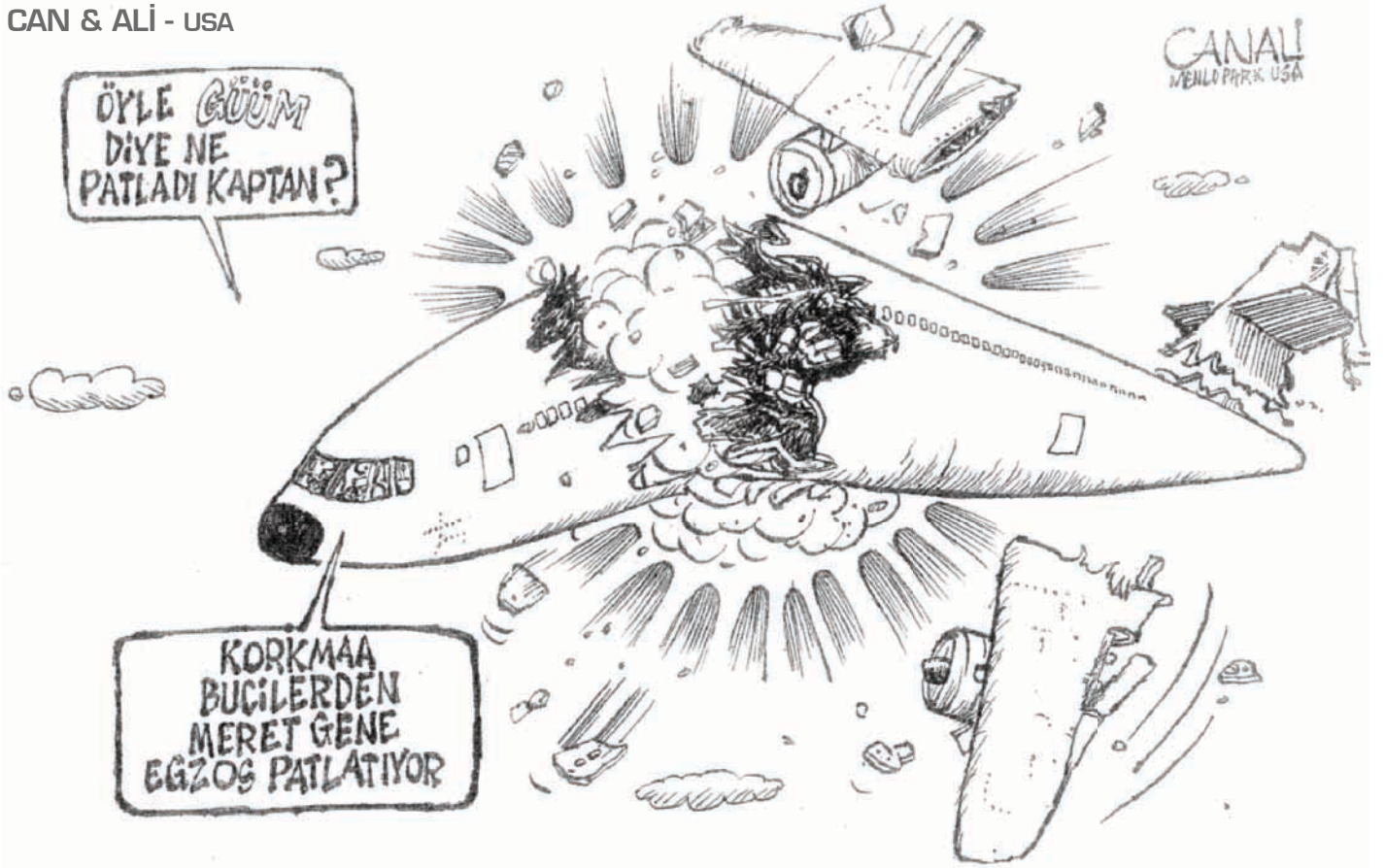
ARSEN GEVORGYAN - Armenia

DIDIE SW - Indonesia

Keziban Özkol **ÇORAP SÖKÜĞÜ**

FAWZY MORSY - Egypt

RAMAZAN ÖZÇELİK - Turkey

RESAD SULTANOVIC - Bosnia-Herzegovina

HOMURGA
karikatür kulübü / cartoon club

biz, homurgasızlaştıramadıklarınızdanız..
..ve şimdilik sadece buradayız!

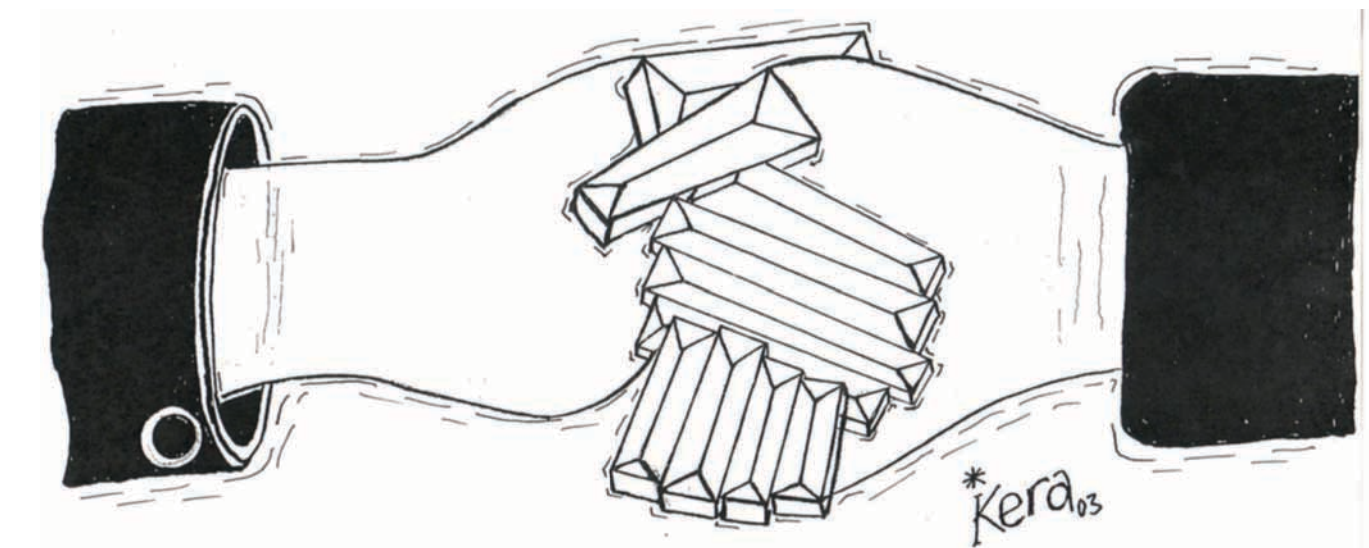
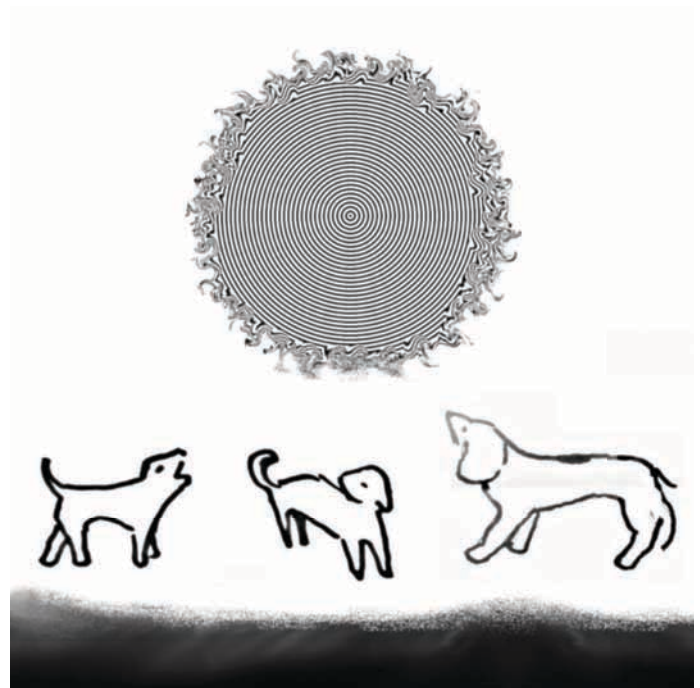
facebook

<https://www.facebook.com/groups/homurga/>

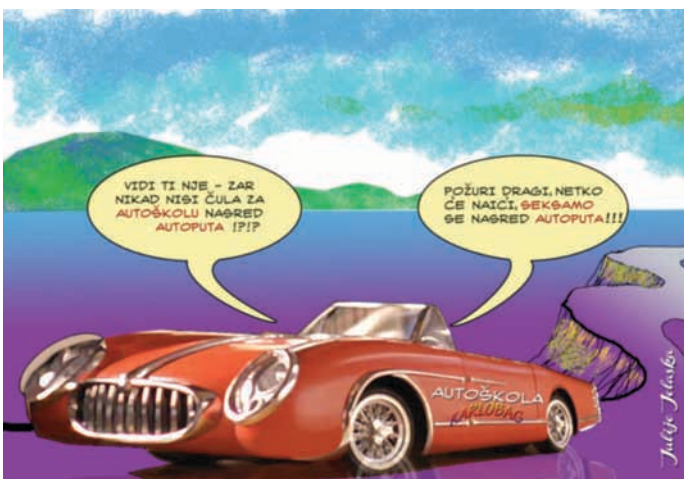

EDUARDO CALDARI - Brasil

DIANNA MAGALLON - Mexico

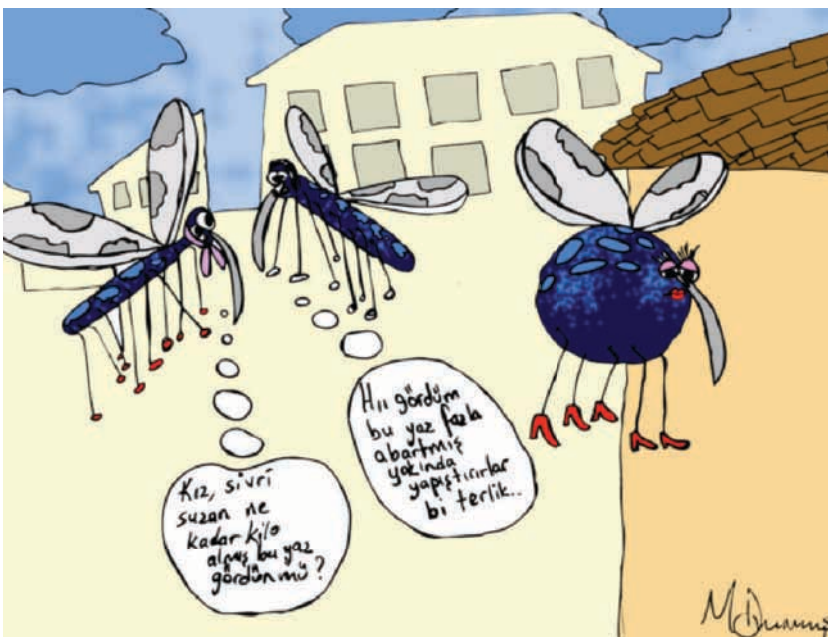
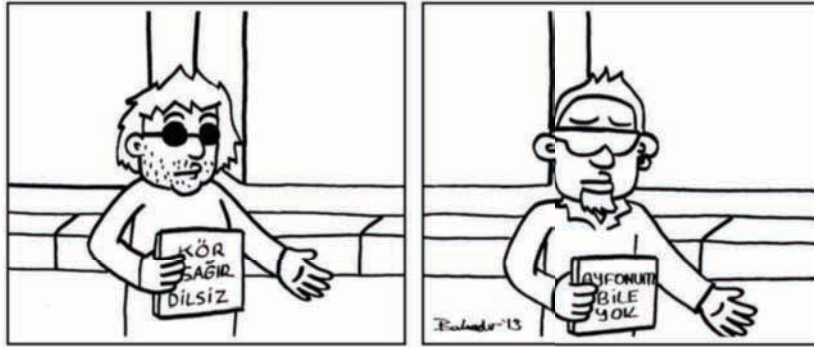
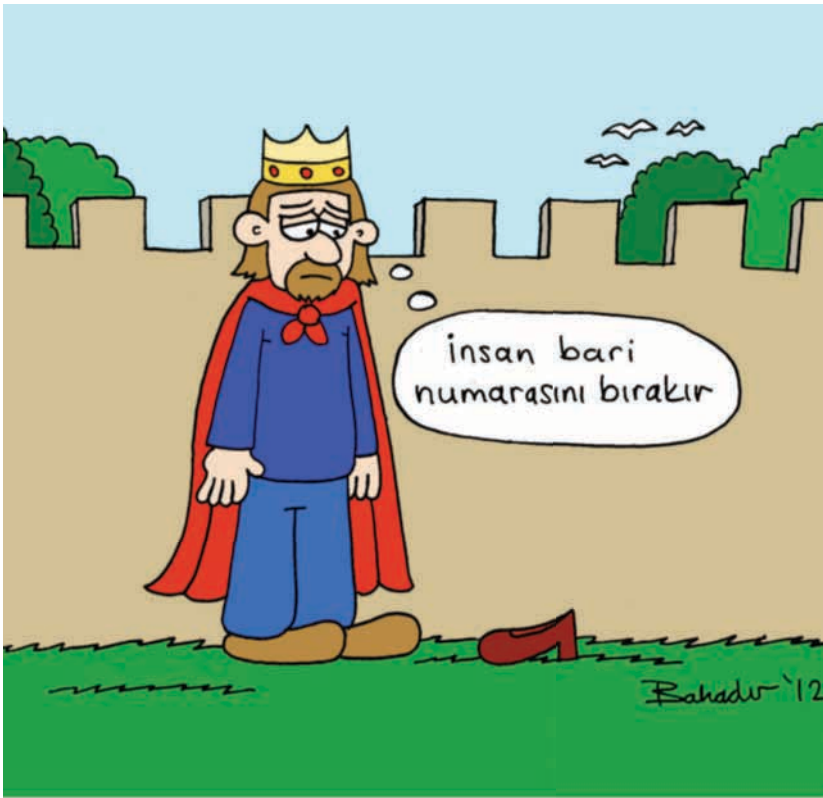
ISMAIL KERA - Czech Republic

jJULIJE JELASKA - Croatia

TVG MENNON - India

MELEK DURMUŞ - Turkey

YARIŞMALAR

The First International Universal Tolerance Cartoon Festival

www.universaltolerance.org

40º SALÃO INTERNACIONAL DE HUMOR DE PIRACICABA

40th INTERNATIONAL HUMOR EXHIBITION OF PIRACICABA 2013

<http://salaodehumor.piracicaba.sp.gov.br/humor/>

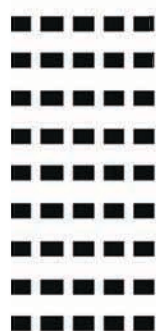
http://www.okniemodlin.org/cms/php/strona.php3?cms=cms_oskun&lad=a&id_dzi=3&id_men=17

Build the smallest skyscraper of the world..

Do you like to laugh? Build the smallest skyscraper in the world, place it in your city, take some pictures and send it to us. You will become member of the Good Humor Party!

Have over 3 thousands members all over the world. The only membership fee that you have to pay is... 3 wide smiles per day. Membership card is free of charge. Does not obligate to do anything but be happy! GHP has been established in 2001, by satirist Szczepan Sadurski from Poland. If you like to laugh, you are funny and unique then become one of us.

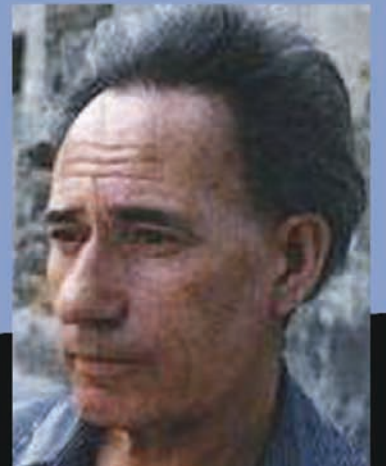
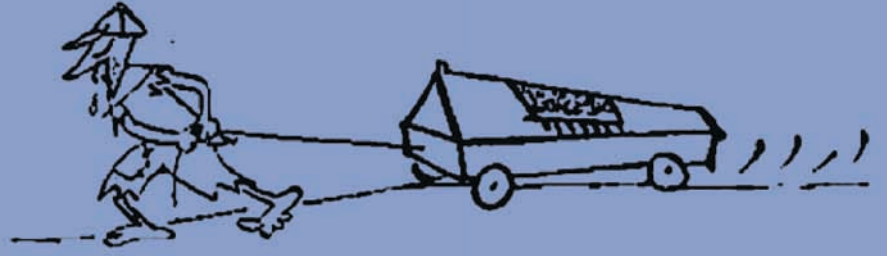
SADURSKI.COM

CARTOONS: SADURSKI - PRESIDENT OF GOOD HUMOR PARTY:->

www.partia.dobryhumor.pl

MAKE FUN - NOT WAR!

ZEKİ BEYNER (1936-2002)